

A

This Question Booklet
Contains 40 printed pages

પ્રશ્નપુસ્તિકા ક્રમાંક :

QDB-24

સમય : 100 મિનિટ
કુલ પ્રશ્નો : 200
કુલ ગુણ : 200

Time : 100 Minutes
Total Ques. 200
Total Marks : 200

ટિકિટ નંબર

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ઉમેદવારોને સૂચના :

- (01) તમારા કુલ ગુણનો આધાર તમે જેટલા સાચા ઉત્તરો આપ્યા હશે તેની સંખ્યા ઉપર રહેશે. પ્રશ્ન 1 થી 200 માટે દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.
- (02) 1 થી 200 પ્રશ્નો પૂરેપૂરા છપાયેલા છે કે કેમ ? તેની પ્રથમ ખાતરી કરી લો. જો પ્રશ્નો પૂરા છપાયા ન હોય અથવા કોઈ પૃષ્ઠ ફાટેલું હોય કે કોઈ પૃષ્ઠ સામેલ ન હોય (Missing) તો તરત જ પ્રશ્નપુસ્તિકા નિરીક્ષક પાસેથી અચૂક બદલાવી લેવી.
- (03) આ પાના ઉપર આપનો ટિકિટ નંબર લખો.
- (04) આપ કોઈના ઉત્તરની નકલ કરશો નહિ, તેમજ આપના ઉત્તરની નકલ કરવા દેશો નહિ.
- (05) પરીક્ષાર્થીઓને પરીક્ષા ખંડ/હોલમાં પ્રવેશપત્ર સિવાય કોઈપણ પ્રકારના હસ્તલિખિત, છાપેલ પુસ્તક કે કાગળની ચિદ્રી, પેપર, મોબાઈલ-સેલ ફોન કે કોઈપણ પ્રકારના ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો લઈ જવાની કે ઉપયોગ કરવાની અનુમતિ નથી.
- (06) પ્રશ્નોના જવાબો અલગ જવાબવહીમાં આપવાના રહેશે. જેને માટે નિરીક્ષક દ્વારા આપને કોમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ ખાસ પ્રકારની જવાબવહી (OMR Answer Sheet) આપવામાં આવશે. ઉમેદવારને જવાબવહી મળ્યા બાદ જો તેઓ દ્વારા તેનો નાશ કરવામાં આવશે કે ગુમ કરવામાં આવશે કે પરીક્ષા પૂરી થયા બાદ પરત આપવામાં નહીં આવે તો ઉમેદવાર ફોજદારી ગુનાને પાત્ર બનશે. સૌપ્રથમ આપે જવાબવહી ઉપર દર્શાવેલ નિયત ખાનામાં (English) અંગ્રેજીમાં બેઠક નંબર, ટિકિટ નંબર, પરીક્ષાનું નામ, પરીક્ષાની તારીખ, પરીક્ષા કેન્દ્રના શહેરનું નામ (City of Examination Centre) તથા જન્મ તારીખ ફક્ત ભૂરી (Blue) અથવા કાળી (Black) શાહીની બોલપેનથી (English) અંગ્રેજીમાં લખવાની રહેશે. જવાબવહીના પાછળના ભાગમાં બેઠક નંબર, ટિકિટ નંબર, પ્રશ્નપુસ્તિકા સીરિઝ, પ્રશ્નપુસ્તિકા નંબરના ખાનામાં સાચી અને પૂરી વિગતો ફક્ત ભૂરી અથવા કાળી શાહીની બોલપેનથી લખવાની રહેશે અને તેની નીચેના વર્તુળ પૂરેપૂરા ડાર્ક (encode) કરવાના રહેશે. આ વિગતોની ચકાસણી બાદ નિરીક્ષક તેમની સહી કરશે. જો વિગતો ભરવામાં નહિ આવે તો આપની જવાબવહીનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહિ અને શૂન્ય ગુણ આપવામાં આવશે.
- (07) આ પ્રશ્નપત્રના બધા પ્રશ્નો હેતુલક્ષી છે. દરેક પ્રશ્નના ઉત્તરમાં A, B, C, D અને E વિકલ્પો આપેલા છે, જે પૈકી E વિકલ્પ “Not Attempted” અંગેનો રહેશે. જે ઉમેદવાર પ્રશ્નનો જવાબ આપવા ન ઈચ્છતા હોય તે આ વિકલ્પ પસંદ કરી શકશે અને “Not Attempted” વિકલ્પ પસંદ કરવાના કિસ્સામાં નેગેટીવ માર્કિંગ લાગુ પડશે નહીં. તેથી ઉમેદવારે સાચો વિકલ્પ શોધી જવાબવહી (OMR Answer Sheet) માં સંબંધિત પ્રશ્નના ક્રમ સામે આપેલ A, B, C, D કે Eના વર્તુળને પૂરેપૂરું ભૂરી/કાળી શાહીની બોલપેનથી ડાર્ક કરવું. આ સિવાયની કોઈપણ કલરની શાહીની બોલપેનથી જવાબો આપ્યા હશે તો તે જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહિ અને આપોઆપ “શૂન્ય” ગુણ આપવામાં આવશે. એકવાર ડાર્ક કરેલ જવાબને બદલી શકાશે નહિ.

ઉદાહરણ તરીકે :

ભારતનું કયું રાજ્ય સૌથી લાંબો દરિયા કિનારો ધરાવે છે ?

(A) (B) (C) (D) (E)

(A) મહારાષ્ટ્ર

(B) તામિલનાડુ

(C) ગુજરાત

(D) આંધ્રપ્રદેશ

(E) Not Attempted

આ ઉદાહરણમાં સાચો જવાબ (C) છે. આથી (C)નું વર્તુળ ડાર્ક (encode) કરેલ છે. ઉમેદવારોએ જવાબમાં “ગુજરાત” લખવું નહિ.

- (08) એક જ પ્રશ્ન માટે જો જવાબવહીમાં એક થી વધુ વિકલ્પ આપે આપેલા હશે તો તે જવાબ માટે ગુણ આપવામાં આવશે નહિ.
- (09) જવાબવહીમાં આપે નીચે પૈકીની કોઈપણ ભૂલ કરેલ હશે તો આપની જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહિ અને શૂન્ય ગુણ આપવામાં આવશે તથા આવી ક્ષતિઓ બાબતે પાછળથી કોઈપણ પ્રકારની રજૂઆત ધ્યાને લેવામાં આવશે નહીં.
- (1) જવાબવહીમાં વિગતો ભૂરી/કાળી શાહીવાળી બોલપેન સિવાય અન્ય રીતે આપેલ હશે, (2) જવાબવહીમાં રફ કામ કરેલ હશે, (3) જવાબવહીમાં ભરવાની કોઈપણ કોલમની વિગતમાં કોઈ ભૂલ કરેલ હશે કે રોલ નંબર, પ્રશ્નપુસ્તિકા સીરિઝ અને પ્રશ્નપુસ્તિકા નંબર ખોટા લખેલ હશે કે ખોટા એન્કોડ (encode) કરેલ હશે, (4) જવાબવહીમાં થયેલ ભૂલો સુધારવા માટે કરેક્શન ઈન્ક, કરેક્શન ફ્લ્યુડ, કરેક્શન પેન, ઈરેઝર કે બ્લેડનો ઉપયોગ કરેલ હશે, (5) જવાબવહીમાં નિશાનીઓ / પ્રતિકો કરેલ હશે.
- (10) આ જવાબવહી કોમ્પ્યુટર દ્વારા તપાસવાની હોવાથી તે વળે, ફાટે કે બગડે નહિ તેની ખાસ કાળજી રાખવી તથા જવાબવહીની ગડી વાળવી નહીં.
- (11) પ્રશ્નપુસ્તિકામાં કોરી જગ્યામાં રફ કામ કરવું. તે માટે અલગ કાગળ આપવામાં આવશે નહિ. જવાબવહીમાં કોઈપણ રફ વર્ક કરવું નહિ. પ્રશ્નપુસ્તિકામાં જવાબો લખવાની મનાઈ છે.
- (12) પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પૃષ્ઠ ફાડવાં કે જુદાં કરવાની મનાઈ છે.
- (13) પરીક્ષા ખંડ છોડતા પૂર્વે જવાબવહી (OMR Answer Sheet) નિરીક્ષકને સોંપવી, જ્યારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ઉમેદવારો લઈ જઈ શકશે.
- (14) આ કસોટીમાં પ્રત્યેક ખોટા જવાબ, એકથી વધુ જવાબના કિસ્સામાં તથા એકપણ વિકલ્પ એન્કોડ નહીં કરવાના કિસ્સામાં જે તે જવાબના નિશ્ચિત ગુણના 0.3 ગુણ મેળવેલ ગુણમાંથી કાપવામાં આવશે. એટલે કે ખોટા જવાબો માટે નેગેટીવ ગુણની બાબત ઉમેદવારે ધ્યાને રાખવાની રહેશે.
- (15) આ સૂચનાઓના અનાદર માટે ઉમેદવાર સામે શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

A

1. બૌદ્ધ ધર્મમાં આઠ આરાંવાળું ચક્રનું ચિહ્ન કઈ બાબતનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે ?
(A) આર્ય અષ્ટાંગીક માર્ગ
(B) ભગવાન બુદ્ધનાં આઠ શિષ્યો
(C) બૌદ્ધ ધર્મનાં આઠ પુસ્તકો
(D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
(E) Not Attempted
2. જૈન ધર્મ અનુસાર ઉચ્ચતમ સદ્ગુણ નીચેનામાંથી કોઈ એક છે :
(A) સત્ય (B) અહિંસા
(C) અસ્ત્રેયા (D) શાંતિ
(E) Not Attempted
3. બૌદ્ધ ધર્મમાં ચોથું આર્ય સત્ય નીચેનામાંથી કોઈ એક છે :
(A) પીડાનું અસ્તિત્વ
(B) પીડાનું કારણ
(C) પીડાનો અંત
(D) પીડાનાં અંત માટેનો પથ
(E) Not Attempted
4. ‘અહિંસા પરમો ધર્મ’ વિધાન નીચેનામાંથી કોઈ એકમાં જોવા મળે છે :
(A) જૈન ધર્મગ્રંથ (B) બૌદ્ધ ધર્મગ્રંથ
(C) હિન્દુ ધર્મગ્રંથ (D) શીખ ધર્મગ્રંથ
(E) Not Attempted
5. કબીરે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે ઈશ્વરને પામવા માટેનો એકમાત્ર રસ્તો _____ છે.
(A) ઉપવાસ
(B) ભક્તિ
(C) દાન આપવું
(D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
(E) Not Attempted
6. “એક જ ઈશ્વર નથી; માત્ર ઈશ્વર છે. તેથી કશું જ બિનસાંપ્રદાયિક નથી; અહીં જે કંઈ છે તે ઈશ્વર છે.” આ કોનું વિધાન છે ?
(A) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી
(B) સ્વામી વિવેકાનંદ
(C) સ્વામી રામકૃષ્ણ પરમહંસ
(D) રાજા રામમોહન રાય
(E) Not Attempted
7. આધુનિક નીતિશાસ્ત્રમાં ‘પ્રાયશ્ચિત’ એટલે
(A) ખરાબ કર્મોનો પસ્તાવો કરવો.
(B) ખરાબ કર્મો કરવાનું ટાળવું.
(C) ખરાબ કર્મોને નજરઅંદાજ કરવા.
(D) ખરાબ કર્મોને સ્વીકારવા.
(E) Not Attempted

8. _____ ભાષામાં એથિક્સ (Ethics)ને એથિકોસ (Ethikos) તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
(A) લેટિન (B) ફ્રેંચ
(C) ગ્રીક (D) સંસ્કૃત
(E) Not Attempted
9. “સૌથી વધારે લોકો માટે સૌથી વધારે શું સારું છે” તે આધાર પર લેવાતો નિર્ણય એટલે .....
(A) વ્યક્તિગત અભિગમ
(B) ઉપયોગિતાવાદ અભિગમ
(C) અધિકાર અભિગમ
(D) ન્યાયિક અભિગમ
(E) Not Attempted
10. નૈતિક સંબંધવાદ એક એવો સિદ્ધાંત છે કે
(A) જેઓ આપણા જેવા છે તેવાઓ સાથે આપણે નૈતિક રહેવું જોઈએ.
(B) જુદાં-જુદાં સમાજો જુદી-જુદી નૈતિક માન્યતાઓ ધરાવે છે અને આપણે તે અંગે મત બાંધી શકીએ નહીં.
(C) નૈતિક ધારા-ધોરણો એવા ચોક્કસ હોવા જોઈએ જે સુસંગત હોય.
(D) નૈતિક ધારા-ધોરણો સુસંગત હોવા જ જોઈએ કે સમજાવી શકાય.
(E) Not Attempted
11. નિર્ણય લેવા માટેની પ્રક્રિયાનાં ભાગરૂપે એક એવી માન્યતાનો આધાર લેવાય કે જે માને છે કે દરેક વ્યક્તિનો એક મૂળભૂત માનવ અધિકાર છે, જેનો આદર કરવો જોઈએ અને તેનું રક્ષણ થવું જોઈએ, જેને નીચેનામાંથી કોઈ એક અભિગમ તરીકે ઓળખાય છે :
(A) અધિકાર અભિગમ (B) ન્યાયિક અભિગમ
(C) સામૂહિક અભિગમ (D) સાનુકૂળતા અભિગમ
(E) Not Attempted
12. ‘ગવર્નન્સ’ (શાસન) શબ્દ, Gubernare (ગબરનેર) શબ્દમાંથી ઉભરી આવેલો છે. ‘ગબરનેર’ શબ્દ _____ ભાષાનો શબ્દ છે.
(A) સંસ્કૃત (B) ફ્રેંચ
(C) ગ્રીક (D) લેટિન
(E) Not Attempted
13. હુપ્તા ‘સારા શબ્દો’ એ નીચે દર્શાવેલ ધર્મોમાંનો કોઈ એકનો મૂળભૂત સિદ્ધાંત છે :
(A) જૈન ધર્મ
(B) બૌદ્ધ ધર્મ
(C) હિન્દુ ધર્મ
(D) જરથોસ્ત્રવાદ
(E) Not Attempted

1. In Bhddhism the symbol of the wheel with its eight spokes represents
  - (A) The noble eight fold paths
  - (B) The eight disciples of lord Buddha
  - (C) The eight books of Buddhism
  - (D) None of the above
  - (E) Not Attempted
2. According to Jainism the highest virtue is
  - (A) Satya (B) Ahimsa
  - (C) Astreya (D) Śānti
  - (E) Not Attempted
3. The Fourth Arya Satya in Buddhism is
  - (A) Existence of suffering
  - (B) Cause of suffering
  - (C) End of suffering
  - (D) Path to the cessation of suffering
  - (E) Not Attempted
4. “Ahimsā paramo dharmah” is a statement found in
  - (A) Jain Scriptures
  - (B) Buddhist Scriptures
  - (C) Hindu Scriptures
  - (D) Sikh Scriptures
  - (E) Not Attempted
5. Kabir stressed that the only way to attain God was
  - (A) Fasting
  - (B) Bhakti
  - (C) Giving donation
  - (D) None of the above
  - (E) Not Attempted
6. “There is not one God; there is ONLY God. Therefore there is nothing secular; all that is here is Isvara.” This is a quote of
  - (A) Swami Dayanand Saraswati
  - (B) Swami Vivekanand
  - (C) Swami Ramkrishna Paramhansa
  - (D) Raja Ram Mohan Roy
  - (E) Not Attempted
7. In Indian ethics ‘Prāyascita’ means :
  - (A) To repent for bad Karmas
  - (B) To avoid bad Karmas
  - (C) To overlook bad Karmas
  - (D) To acknowledge bad Karmas
  - (E) Not Attempted
8. In ___ language Ethics is known as Ethikos.
  - (A) Latin (B) French
  - (C) Greek (D) Sanskrit
  - (E) Not Attempted
9. Decision making based on “the greatest good for the greatest number of people” means
  - (A) Individualistic Approach
  - (B) Utilitarianism Approach
  - (C) Rights Approach
  - (D) Justice Approach
  - (E) Not Attempted
10. Ethical relativism is the theory that
  - (A) we should be always moral to those who are like us.
  - (B) different societies have different ethical beliefs and we cannot judge them.
  - (C) ethical standards must be absolute to be relevant.
  - (D) Ethical standards must be relevant to be persuasive.
  - (E) Not Attempted
11. Making decisions based on the belief that each person has fundamental human rights that should be respected and protected is referred as which of the following approach ?
  - (A) Right Approach
  - (B) Justice Approach
  - (C) Collective Approach
  - (D) Convenience Approach
  - (E) Not Attempted
12. The word “Governance” is derived from the word “Gubernare” which is a _____ word.
  - (A) Sanskrit (B) French
  - (C) Greek (D) Latin
  - (E) Not Attempted
13. Hukhta, “Good words”, is a fundamental principle of one of the below mentioned religions.
  - (A) Jainism (B) Buddhism
  - (C) Hinduism (D) Zoroastrianism
  - (E) Not Attempted

14. ભીલ સેવા મંડળની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
 (A) શ્રી નારાયણ મલ્હાર જોશી
 (B) શ્રી જગતરામ દવે
 (C) શ્રી અમૃતલાલ વિહલભાઈ ઠક્કર
 (D) શ્રી ઘેલુભાઈ નાયક
 (E) Not Attempted

15. ન્યાય, હિંમત, મિત્તાચાર, ભવ્યતા, ઉદારતા, દાનશીલતા, નમ્રતા, ડહાપણ તથા શાણપણ નીચેનામાંથી કોઈ એક દ્વારા વાક્યપટ્ટાનાં ગુણો તરીકે જણાવેલ છે :
 (A) પ્લેટો (B) એરિસ્ટોટલ
 (C) સ્ટોઈક્સ (D) સીસેરો
 (E) Not Attempted

16. વેપાર અંગે ગાંધીજીનાં દાર્શનિક આધાર નીચેનામાંથી કોઈ એક ખ્યાલ પર છે :
 (A) સમાજવાદ (B) સહકારિતા
 (C) મૂડીવાદ (D) ન્યાસધારિતા
 (E) Not Attempted

17. પરંપરાના સારનું સાહિત્ય “થીરુકુરલ” નીચેનામાંથી કોઈ એક સાથે સંકળાયેલ છે :
 (A) રામાયણનાં દોહા (સૂત્રો)
 (B) સામાન્યજન માટે નીતિશાસ્ત્ર અને નૈતિકતાનાં સૂત્રો
 (C) કુદરતનું વર્ણન કરતાં સૂત્રો
 (D) શ્રીકૃષ્ણનાં શિક્ષણનાં સૂત્રો
 (E) Not Attempted

18. “સમાન લોકો સાથે સમાન રીતે અને અસમાન લોકો સાથે અસમ રીતે વ્યવહાર કરવો જોઈએ.” આ વિધાન કોના દ્વારા કહેવાયું છે ?
 (A) કાર્લ માર્ક્સ (B) રીચાર્ડ નિક્સન
 (C) એરિસ્ટોટલ (D) માઓ-ઝે-ડેંગ
 (E) Not Attempted

19. _____ જણાવે છે કે, વિવિધ સદ્ગુણો જેવા કે ન્યાય, સખાવત અને ઉદારતા, કાર્યો કરવા માટેનાં એવા અનુબંધ છે કે જે આ ગુણો ધરાવે છે તેને તથા સમાજને ફાયદો કરાવે છે.
 (A) થીરુવલુવર (B) રામકિષ્ના પરમહંસ
 (C) દયાનંદ સરસ્વતી (D) એરિસ્ટોટલ
 (E) Not Attempted

20. _____ સૂચવે છે કે નૈતિક વ્યવહાર એક એવો મધ્યમ માર્ગ (વચલો માર્ગ) છે કે જે બે અંતિમો વચ્ચેનું બિંદુ છે.
 (A) પ્લેટો (B) એરિસ્ટોટલ
 (C) ઈમેયુએલ કાંત (D) રોલ્સ
 (E) Not Attempted

21. નાગરિક અધિકારપત્રનો (Citizen's Charter)નો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે ?
 (A) જાહેર સેવાઓની ગુણવત્તા સુધારવી
 (B) કંઈક ખોટું થાય તો તેના ઉપાયો કેવી રીતે મેળવવા.
 (C) સરકારી અધિકારીઓ સાથે શી રીતે સંપર્કમાં આવવું.
 (D) ઉપરના તમામ
 (E) Not Attempted

22. દક્ષિણમૂર્તી વિદ્યાર્થી ભવનનાં સંસ્થાપકોમાં નીચેના પૈકી કોણ એક હતાં ?
 (A) રવિશંકર મહારાજ
 (B) મનુભાઈ પંચોળી “દર્શક”
 (C) પરીક્ષિત મજમૂદાર
 (D) નાનાભાઈ ભટ્ટ
 (E) Not Attempted

23. ઠક્કરબાપા શાના માટે જાણીતાં છે ?
 (A) ભારત છોડો ચડવળમાં ભાગ લેવા સારૂ
 (B) આદિવાસીઓ અને સમાજનાં કચડાયેલાં વર્ગ માટેનું કાર્ય
 (C) સ્વાતંત્ર્યની ચળવળ દરમ્યાન કોંગ્રેસ સાથે વિરોધ
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
 (E) Not Attempted

24. ગુરુનાનકે કહ્યું છે કે
 (A) શબ્દો પર ચિંતન/વિચારણા પરમાર્થી વલણ તરફ લઈ જાય છે.
 (B) સ્વ-અભિમાનનો નાશ કરવાથી સાદાઈનાં ફળો મળે છે.
 (C) યોગ્ય વર્તન શાંતિ ઉપલબ્ધ કરાવે છે.
 (D) ઉપરનાં તમામ
 (E) Not Attempted

14. Who founded the Bhil Seva Mandal ?
 (A) Shri Narain Malhar Joshi
 (B) Shri Jagatram Dave
 (C) Shri Amritlal Vitthalbhai Thakkar
 (D) Shri Ghelubhai Nayak
 (E) Not Attempted
15. Justice, courage, temperance, magnificence, magnanimity, liberality, gentleness, prudence and wisdom are described as virtues in Rhetoric by
 (A) Plato (B) Aristotle
 (C) Stoics (D) Cicero
 (E) Not Attempted
16. Gandhiji's philosophical foundations for business is based on the concept of one of the following :
 (A) Socialism (B) Cooperation
 (C) Capitalism (D) Trusteeship
 (E) Not Attempted
17. "Thirukkural" the classic literature deals with
 (A) couplets on Ramayana
 (B) couplets on ethics & morality for common man
 (C) couplets describing nature
 (D) couplets on teachings of Lord Krishna
 (E) Not Attempted
18. Who said that "Equals should be treated equally and unequals unequally" ?
 (A) Karl Marx (B) Richard Nixon
 (C) Aristotle (D) Mao Zedong
 (E) Not Attempted
19. _____ holds that virtues such as justice, charity and generosity are dispositions to act in way that benefits the possessor of these virtues and the society.
 (A) Thiruvalluvar
 (B) Ramkrishna Paramahansa
 (C) Dayanand Saraswati
 (D) Aristotle
 (E) Not Attempted
20. _____ proposed that ethical behaviour was based on a golden mean, a midpoint between two extremes.
 (A) Plato
 (B) Aristotle
 (C) Immanuel Kant
 (D) Rawls
 (E) Not Attempted
21. The main objective of Citizen's charter is
 (A) To improve the quality of public services
 (B) How to seek a remedy if something goes wrong
 (C) How to get in touch with government officials
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
22. Who among the following was the founder of Dakshinamurti Vidyarthi Bhavan ?
 (A) Ravi Shankar Maharaj
 (B) Manubhai Pancholi "Darshak"
 (C) Parikshit Majmudar
 (D) Nanabhai Bhatt
 (E) Not Attempted
23. Thakkar Bapa is known for his
 (A) Participation in Quit India Movement
 (B) Work for Adivasis and the down trodden sections of society.
 (C) Opposition with congress party during independence movement
 (D) None of the above
 (E) Not Attempted
24. Guru Nanakji said –
 (A) Contemplating the word brings a benevolent attitude
 (B) Destroying self-pride brings austerity's fruits
 (C) Right conduct brings true peace
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted

25. આ કોણે કહેલું :
“હા, હું ભગવાન જોઈ શકું છું, જેમ હું તમને
અહીંયા જોવું છું; પરંતુ તે ઘણા ગહન અર્થમાં
ભગવાન મળી શકે છે” ?
(A) રાજા રામમોહન રાય (B) સ્વામી દયાનંદ
(C) રવિશંકર મહારાજ (D) રામકૃષ્ણ પરમહંસ
(E) Not Attempted
26. ઉદ્દેશવાદનો સિદ્ધાંત નૈતિક ભલમનસાઈનું કેન્દ્ર
નીચેનામાંથી કોઈ એકમાં ઈંગીત કરે છે :
(A) કારણ (B) પ્રયોજન (પ્રક્રિયાત્મક ઉદ્દેશ)
(C) પરિણામ (D) હેતુઓ
(E) Not Attempted
27. નીચેના પૈકી કોની કવિતાઓનો શીખ ધર્મના
પુસ્તકોમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે ?
(A) કબીર (B) મીરાંબાઈ
(C) સંત રવિદાસજી (D) તીરૂવલ્લુવર
(E) Not Attempted
28. ‘આધ્યાત્મિક માનવતાવાદ’નું પ્રતિષ્ઠાન કોના
દ્વારા કરવામાં આવ્યું ?
(A) ગાંધીજી (B) રાજા રામમોહન રાય
(C) સ્વામી વિવેકાનંદ (D) અરવિંદ
(E) Not Attempted
29. ન્યાયની વ્યાખ્યા, આદર્શ શહેર-રાજ્યની વ્યવસ્થા
અને ચારિત્ર્ય અને આદર્શ વ્યક્તિ લગત પ્લેટો
દ્વારા લખાયેલ સોક્રેટીસના સંવાદ કયા છે ?
(A) ધ રીપબ્લિક
(B) ટ્રાયલ અને ડેથ ઓફ સોક્રેટીસ
(C) ધ સીમ્પોશીયમ
(D) મેનો
(E) Not Attempted
30. અસરકારક સ્વ-સંચાલન માટે જરૂરી એવાં
ડેનીયલ ગોલ્ડમેનના ભાવનાત્મક બુદ્ધિનાં વિવિધ
ઘટકોના સંદર્ભમાં નીચે જણાવેલ કયું ઘટક યોગ્ય
છે ?
(A) સ્વ-પ્રેરણા
(B) મનોભાવ સંચાલન
(C) બોજ (દબાણ) સાથેનો વ્યવહાર
(D) ઉપરનાં તમામ
(E) Not Attempted
31. ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ માટે નીચેનામાંથી કઈ
સમિતિની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી ?
(A) શર્મા સમિતિ (B) મહેતા સમિતિ
(C) સંથાનમ સમિતિ (D) રાવ સમિતિ
(E) Not Attempted

32. નીચેનામાંથી કઈ સમિતિ નિયંત્રક અને મહાલેખા
પરીક્ષકનાં અહેવાલને તપાસે છે ?
(A) લોક-લેખા સમિતિ (B) અનુમાન સમિતિ
(C) આયોજન સમિતિ (D) નાગરિક સેવા સમિતિ
(E) Not Attempted
33. બંધારણની કઈ કલમ અન્વયે ભારતનાં સિવિલ
સર્વન્ટ સામે તેમના વર્તણૂક અંગેની તપાસ તથા
શિસ્તભંગની કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે ?
(A) કલમ 309 (B) કલમ 310
(C) કલમ 311 (D) કલમ 312
(E) Not Attempted
34. લોક-સેવા બિલમાં પરિકલ્પિત મુખ્ય ‘મૂલ્ય’
(A) ભારતનાં બંધારણ અને કાયદો, લોકશાહી,
રાષ્ટ્રવાદ, સાર્વભૌમત્વ, એકતા અને દેશની
સલામતી પ્રત્યે નિષ્ઠા
(B) ઉચ્ચતમ નૈતિક ધોરણોની જાળવણી
(C) જાહેર નાણાંનો ઉપયોગ મહત્તમ કરકસર
અને સંભાળપૂર્વક થાય તેની ખાત્રી કરવી.
(D) ઉપરનાં તમામ
(E) Not Attempted
35. એવા પ્રકારનો દાવો, “આનંદ, એ બૌદ્ધિક
આનંદની પસંદગી દ્વારા વિશાદને બાળવો, એવી
મુખ્ય સમજણને નૈતિક જીવન જીવવાના આધાર
તરીકે મૂલવવું જોઈએ”, તે સિદ્ધાંત છે
(A) પરોપકારવૃત્તિનો (B) એપીકુરેવાદનો
(C) સહજજ્ઞાનનો (D) વૈરાગ્યનો
(E) Not Attempted
36. નીચેનામાંથી કોણે ‘વેદો તરફ પાછા વળો’નો
નારો આપ્યો ?
(A) દયાનંદ સરસ્વતી (B) કબીર
(C) મહાત્મા ગાંધી (D) સ્વામી વિવેકાનંદ
(E) Not Attempted
37. બ્રહ્માંડીય દૃઢતા (cosmic determinism) અને
માનવસ્વતંત્રતા વચ્ચેનાં સક્રિય સંબંધનાં ચુકાદાની
ત્રુટિઓમાંથી વિનાશક સંવેદનાઓ પરિણમે છે.
આવી શિખ કોણે આપી ?
(A) પ્લેટો
(B) એરિસ્ટોટલ
(C) એપીક્યુરીયન્સ
(D) સ્ટોઈક્સ
(E) Not Attempted

25. Who said “Yes, I can see God, just as I see you here, only in a much intenser sense. God can be realized” ?
 (A) Raja Ram Mohan Roy
 (B) Swami Dayanand
 (C) Ravishankar Maharaj
 (D) Ramkrishna Paramhansa
 (E) Not Attempted
26. Teleological moral theories locate moral goodness in the
 (A) Reason (B) Causes
 (C) Consequences (D) Motives
 (E) Not Attempted
27. From the following whose poems have been included in the religions text of Sikhs ?
 (A) Kabir
 (B) Meera Bai
 (C) Saint Ravi Das Ji
 (D) Tiruvalluvar
 (E) Not Attempted
28. Who has laid the foundation for “Spiritual Humanism” ?
 (A) Gandhiji
 (B) Raja Ram Mohan Roy
 (C) Swami Vivekanand
 (D) Aurobindo
 (E) Not Attempted
29. _____ is a Socratic dialogue, written by Plato concerning the definition of justice, the order and character of the just city-state and the just man.
 (A) The Republic
 (B) Trial and Death of Socrates
 (C) The Symposium
 (D) Meno
 (E) Not Attempted
30. Which one of the following aspect of Daniel Goldman’s theory of emotional intelligence is correct regarding effective self-management ?
 (A) Self-motivation
 (B) Mood management
 (C) Dealing with stress
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
31. Which one of the following committee was set up for prevention of corruption ?
 (A) Sharma Committee
 (B) Mehta Committee
 (C) Santhanam Committee
 (D) Rao Committee
 (E) Not Attempted
32. Which one of the following committee examines the report of the Comptroller and Auditor General (CAG) of India ?
 (A) Public Accounts Committee
 (B) Estimates Committee
 (C) Planning Committee
 (D) Civil Service Committee
 (E) Not Attempted
33. The Inquiry and disciplinary procedures relating to the conduct of civil servant are subject to which Article of the Constitution of India ?
 (A) Article 309 (B) Article 310
 (C) Article 311 (D) Article 312
 (E) Not Attempted
34. The salient ‘value’ envisaged in the Public Service Bill is
 (A) Allegiance to the Constitution and the law, democracy, nationalism, so vereignty integrity of India and the security of the nation.
 (B) Uphold the highest ethical standards
 (C) Ensure that public moneys are used with the utmost economy and care.
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
35. The claim, that ‘pleasure, mainly understood as the avoidance of pain by opting for intellectual pleasure, needs to be understood as the basis for leading an ethical life,’ is principle of
 (A) Altruism (B) Epicureanism
 (C) Intuitionism (D) Stoicism
 (E) Not Attempted
36. Who among the following had the motto – ‘Go back to the Vedas’ ?
 (A) Dayananda Saraswati
 (B) Kabir
 (C) Mahatma Gandhi
 (D) Swami Vivekananda
 (E) Not Attempted
37. _____ taught that destructive emotions results from errors in judgement of the active relationship between cosmic determinism and human freedom.
 (A) Plato
 (B) Aristotle
 (C) Epicureans
 (D) Stoics
 (E) Not Attempted

38. જ્યાં જીવન અને સ્વાતંત્ર્યનો મુદ્દો સંકળાયેલો છે તેવા કિસ્સામાં જાહેર માહિતી અધિકારી દ્વારા નીચે જણાવેલ સમય મર્યાદાઓથી કોઈ એક લાગુ પડે છે :
- (A) 24 કલાક (B) 48 કલાક
(C) 05 દિવસ (D) 10 દિવસ
(E) Not Attempted
39. નાગરિકો, ઓસીઆઈ અને પીઆઈઓ, કે જેઓ ભારતની બહાર વસવાટ કરે છે, તેમના દ્વારા માહિતી અધિકારની અરજી તેઓ
- (A) લાગુ પડતા વિભાગનાં જાહેર માહિતી અધિકારીને ટપાલ દ્વારા
(B) વિદેશ મંત્રાલયનાં જાહેર માહિતી અધિકારીને ટપાલ દ્વારા
(C) સ્થાનિક ભારતીય દૂતાવાસ / કોન્સ્યુલેટ / હાઈકમીશનનાં જાહેર માહિતી અધિકારીને અરજી કરવી.
(D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
(E) Not Attempted
40. નીચેનું કોણે શીખવ્યું ?
“મનુષ્યનો ધર્મ કોઈપણ હોય, એ તો જ પર્યાપ્ત હોય જો તે બહેતર મનુષ્ય બનાવે.”
- (A) કબીર
(B) શ્રી નારાયણ ગુરુ
(C) રવિશંકર મહારાજ
(D) મહીપતરામ રૂપરામ
(E) Not Attempted
41. ભારતમાં _____ દ્વારા નાગરિક અધિકારપત્રના સંકલન, નિર્માણ અને કાર્યાન્વિત કરવાની કામગીરીનો આરંભ કરાયો.
- (A) કાયદો અને ન્યાય મંત્રાલય
(B) મજૂર અને રોજગાર મંત્રાલય
(C) સામાજિક ન્યાય અને સશક્તિકરણ મંત્રાલય
(D) વહીવટી સુધારણા અને લોક ફરિયાદ વિભાગ
(E) Not Attempted

42. અશોક એના મિત્ર પાસેથી સમજ્યો કે, ક્યારો ફેંકવો તે ખરાબ પ્રવૃત્તિ છે; એટલે જ્યારે તે કોઈને આમ કરતા જુએ છે ત્યારે, તેને તે વ્યક્તિ અંગે પોતાના મનમાં ખરાબ છબી ઉભરે છે. અશોકનું આ માનસિક વલણ નીચેનામાંથી કોઈ એકને નિર્દિષ્ટ કરે છે :
- (A) ભાવના (B) વ્યક્તિત્વ
(C) મનોદૃષ્ટિ (D) અભિમુખતા
(E) Not Attempted
43. રમેશ જાણીતા પર્યાવરણવિદ્ છે અને એક ફાર્માસ્યુટિકલ કંપનીમાં કામગીરી બજાવે છે. એ જાણે છે કે તેની કંપની જેરી ક્યારો સ્થાનિક નદીમાં ફેંકે છે. રમેશ આ બાબતની જાણ પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડને કરે છે. રમેશનાં આ પગલાંની નોંધ સ્થાનિક સમાચારપત્રોમાં પ્રથમ પાને જોવા મળે છે. આમ, રમેશ _____
- (A) નિષ્ઠાહીન કર્મચારી છે.
(B) નિષ્કપટ નાગરિક છે.
(C) વહીસલ બ્લોઅર કર્મચારી છે.
(D) પ્રસિદ્ધિ ભૂખ્યો નાગરિક છે.
(E) Not Attempted
44. મધ્યમમાર્ગ અનુસરવા/અપનાવવા માટેના સિદ્ધાંતનો કોણે પ્રસાર/ફેલાવો કર્યો ?
- (A) આદિ જગત ગુરુ શંકરાચાર્ય
(B) ભગવાન મહાવીર
(C) ભગવાન બુદ્ધ
(D) ગુરુનાનક
(E) Not Attempted
45. સુ-શાસન લાવવા માટે નીતિ તથા નૈતિક મૂલ્યોની ભૂમિકા નોંધપાત્ર છે. નીચેનામાંથી કયા ઘટકો, શાસનનાં નૈતિક મૂલ્યોને દૃઢ કરશે ?
- (A) સમૂહ હિત (B) વ્યક્તિગત હિતની પૂર્તિ
(C) નિઃસ્વાર્થપણ (D) ખાનગી હિતની પૂર્તિ
(E) Not Attempted
46. “હું નથી હિંદુ કે નથી મુસ્લિમ. હું ઈશ્વરનો અનુયાયી છું.” આવું કોણે કહ્યું હતું ?
- (A) મહાત્મા ગાંધી
(B) સ્વામી વિવેકાનંદ
(C) ગુરુનાનક
(D) ઉપરનાં પૈકી કોઈ નહીં
(E) Not Attempted

38. For matters involving “Life and Liberty”, the time limit for the Public Information Officer to provide information is
- (A) 24 hours (B) 48 hours
(C) 05 days (D) 10 days
(E) Not Attempted
39. Citizens, OCI’s and PIO’s who are staying out of India, RTI application can be filed by
- (A) sending the application by post to the PIO of concerned department in India
(B) sending the application by post to the PIO of Ministry of External Affairs, New Delhi
(C) Filing the application with the PIO of the local Indian Embassy/ Consulate/High Commission
(D) None of the above
(E) Not Attempted
40. Who preached the following ?
“Whichever be the religion of a man, it suffices if it makes a better man.”
- (A) Kabir
(B) Shri Narain Guru
(C) Ravi Shankar Maharaj
(D) Mahipatram Rupram
(E) Not Attempted
41. In India _____ initiated the task of coordinating, _____ formulating and operationalising Citizen’s Charters.
- (A) Ministry of Law & Justice
(B) Ministry of Labour & Employment
(C) Ministry of Social Justice and Empowerment
(D) Department of Administrative Reforms and Public Grievances
(E) Not Attempted
42. Ashok learned from his friend that littering was bad, so when he sees someone doing it, he forms an unfavourable impression of that person. Ashok’s learned predisposition to dislike someone who litters represents his _____.
- (A) emotions (B) personality
(C) attitude (D) orientation
(E) Not Attempted
43. Ramesh is a renowned environmentalist and works in a pharma company. He finds that his company is disposing toxic waste into the local river. Ramesh reports this to Pollution Control Board. This act of Ramesh is reported in the local newspaper on front page. Ramesh is _____.
- (A) Disloyal employee
(B) Sincere citizen
(C) Whistle blower employee
(D) Publicity seeker citizen
(E) Not Attempted
44. The concept of following/adopting the “Middle Path” was propogated by
- (A) Adi Jagat Guru Shankracharya
(B) Lord Mahavir
(C) Lord Buddha
(D) Guru Nanak
(E) Not Attempted
45. Role of ethics and moral values is significant in bringing good governance. Which of the following will strengthen the moral values in governance ?
- (A) Group interest
(B) Personal interest fulfillment
(C) Selflessness
(D) Private interest fulfillment
(E) Not Attempted
46. Who said that “I am neither Hindu nor Muslim. I am a follower of God” ?
- (A) Mahatma Gandhi
(B) Swami Vivekanand
(C) Guru Nanak
(D) None of the above
(E) Not Attempted

47. લોકપાલ અને લોક-આયુક્ત કાયદો, 2013 ક્યારથી અમલમાં આવ્યો ?
 (A) 16-01-2013 (B) 16-01-2014
 (C) 16-04-2013 (D) 16-04-2014
 (E) Not Attempted

48. “ભારતમાં બાળ-લગ્નો (વિવાહ)” તથા “બળજબરીથી વિધવાપણુ” પર બે નોંધ કોના દ્વારા લખાઈ છે ?
 (A) બહેરામજી મલબારી (B) દાદાભાઈ નવરોજી
 (C) કેશવચંદ્ર સેન (D) રામમોહન રાય
 (E) Not Attempted

49. “લોકપાલ અને લોક-આયુક્ત કાયદા, 2013” અનુસાર લોકપાલમાં, તેના ચેરમેન સિવાય વધુમાં વધુ કેટલા સભ્યો હોવા જોઈએ ?
 (A) 4 (B) 6
 (C) 8 (D) 10
 (E) Not Attempted

50. ફેયડો (Phaedo), ઓન ધ સોલ (On the Soul) તરીકે પણ જાણીતા સંવાદો કોના છે ?
 (A) સોક્રેટીસ (B) પ્લેટો
 (C) એરિસ્ટોટલ (D) એપીક્યુરન્સ
 (E) Not Attempted

51. ગુજરાતમાં તાપી નદી ઉપર આવેલ ઉકાઈ થર્મલ પાવર સ્ટેશનની કુલ સ્થાપિત ક્ષમતા કેટલી છે ?
 (A) 1350 MW
 (B) 850 MW
 (C) 500 MW
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
 (E) Not Attempted

52. ભારતમાં બીટી કપાસ (Bt Cotton)નો પ્રવેશ કોણે કરાવ્યો ?
 (A) રાષ્ટ્રીય બીજ નિગમ લિમિટેડ
 (B) માયકો અને મોન્સેંટોના સંયુક્ત સાહસથી
 (C) ગુજરાત રાજ્ય બીજ નિગમ લિમિટેડ
 (D) ભારતીય કૃષિ સંશોધન પરિષદ
 (E) Not Attempted

53. લોકપાલ અને લોકાયુક્ત (સુધારો) વિધેયક, 2016 માટે નીચેનામાંથી શું સારું છે ?

- (A) એ 2015નો લોકપાલ અને લોકાયુક્ત વિધેયક સુધારવા માટેનું વિધેયક છે.
 (B) દરેક સરકારી અધિકારીએ જે રીતે અને સ્વરૂપે કહેવામાં આવે તેમ પોતાની મિલકત અને પૂંજ જાહેર કરવાની રહેશે.
 (C) જો દોષી સાબિત થાય તો જે તે સરકારી અધિકારી ₹ 50,000નો દંડ ભરવાપાત્ર છે.
 (D) કોઈપણ ન્યાયિક તપાસ વગર લાગતા વળગતા સરકારી અધિકારીને બરતરફ કરી શકાશે.
 (E) Not Attempted

54. ભારત સરકાર દ્વારા પ્રાયોજીત ‘સૂર્યમિત્ર’ કૌશલ્ય વિકાસ કાર્યક્રમ કયા ક્ષેત્રે વ્યવસાય સાહસિકોને તાલીમ આપે છે અને સજ્જ કરે છે ?

- (A) સૂર્યમુખી તેલ ઉત્પાદન
 (B) સોલર ટેકનોલોજી
 (C) રણ-ખેતી (Desert Farming)
 (D) ઉપરના તમામ
 (E) Not Attempted

55. સરદાર સરોવર ડેમ ખાતે કુલ સ્થાપિત ઊર્જા ક્ષમતા કેટલી છે ?

- (A) 1200 MW
 (B) 1250 MW
 (C) 1400 MW
 (D) 1450 MW
 (E) Not Attempted

56. ભારતમાં શાશ્વત (renewable energy) શક્તિનું કયું ક્ષેત્ર મહત્તમ સ્થાપિત ક્ષમતા ધરાવે છે ?

- (A) સૌર (B) લઘુ જળ શક્તિ
 (C) બાયોગેસ (D) પવન
 (E) Not Attempted

57. “ઓફ-ગ્રીડ પાવર” એટલે શું ?

- (A) વીજળી કે જેની લોકો દ્વારા ગેરકાયદેસર રીતે ચોરી કરવામાં આવે છે.
 (B) દૂર રહેતા સમૂહો માટે વિકેન્દ્રીત પુનઃપ્રાપ્ય ઊર્જા પરિયોજનાઓમાં ઉત્પાદિત થયેલ ઊર્જા
 (C) ઘરો માટે ડિઝલ જનરેટરો દ્વારા ઉત્પાદિત થયેલ વીજળી
 (D) વિદ્યુત પ્રસારણ લાઈન (ઈલેક્ટ્રીકલ ટ્રાન્સમીશન લાઈન)માંથી ઘરો/વાણિજ્ય મકાનોને પૂરી પાડવામાં આવતી વીજળી.
 (E) Not Attempted

47. Lokpal and Lokayuktas Act, 2013 came into force on
 (A) 16-01-2013 (B) 16-01-2014
 (C) 16-04-2013 (D) 16-04-2014
 (E) Not Attempted
48. The two 'notes' on 'Infant Marriage in India' and 'Enforced Widowhood' were written by
 (A) Behramji Malabari
 (B) Dadabhai Naoroji
 (C) Keshav Chandra Sen
 (D) Ram Mohan Roy
 (E) Not Attempted
49. According to the "Lokpal and Lokayuktas Act, 2013", the maximum number of members that the Lokpal can have, besides its chairperson, is
 (A) 4 (B) 6
 (C) 8 (D) 10
 (E) Not Attempted
50. Phaedo also known as "On The Soul" is one of the best known dialogues of
 (A) Socrates
 (B) Plato
 (C) Aristotle
 (D) Epicureans
 (E) Not Attempted
51. What is the total installed capacity of Ukai Thermal Power Station located on Tapi river in Gujarat ?
 (A) 1350 MW (B) 850 MW
 (C) 500 MW (D) None of the above
 (E) Not Attempted
52. Who introduced Bt Cotton in India ?
 (A) National Seeds Corporation Limited
 (B) Joint Venture of Mayhco and Monsanto
 (C) Gujarat State Seeds Corporation Limited
 (D) Indian Council of Agriculture Research
 (E) Not Attempted
53. Which is correct regarding the Lokpal and Lokayukta (Amendment) Act, 2016 ?
 (A) It is an Act to amend Lokpal and Lokayuktas Act, 2015
 (B) Every public servant shall make a declaration of his assets and liabilities in such form and manner as may be prescribed.
 (C) A penalty of upto ₹ 50,000 may be levied upon the concerned public servant if found guilty.
 (D) The concerned public servant may be removed without a judicial inquiry.
 (E) Not Attempted
54. 'Suryamitra' skill development programme, sponsored by Government of India, aims to train and prepare entrepreneurs in the field of
 (A) Sunflower oil production
 (B) Solar technology
 (C) Desert farming
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
55. What is total installed capacity of power at Sardar Sarovar Dam ?
 (A) 1200 MW
 (B) 1250 MW
 (C) 1400 MW
 (D) 1450 MW
 (E) Not Attempted
56. Which renewable energy sector has having highest installed capacity in India ?
 (A) Solar
 (B) Small Hydro Energy
 (C) Biogas
 (D) Wind
 (E) Not Attempted
57. What is 'Off-Grid Power' ?
 (A) Power that is tapped by people illegally.
 (B) Power generated in decentralised renewable power projects for isolated communities.
 (C) Power that is generated by diesel generating sets for homes.
 (D) Power that is fed in homes/commercial buildings from electrical transmission lines.
 (E) Not Attempted

58. કઈ પ્રક્રિયાઓને કારણે ભૂગર્ભમાં ગરમી થાય છે ?
 (A) જ્વાળામુખીઓ
 (B) સમસ્થાનિકોનો (isotopes) કિરણોત્સર્ગી ક્ષય
 (C) હરિતઘર પ્રભાવ (Green House effect)
 (D) ઉપરના તમામ
 (E) Not Attempted
59. બી.ટી.યુ (BTU) શેનું માપ છે ?
 (A) કદ (B) ક્ષેત્રફળ
 (C) ઉષ્મા (D) તાપમાન
 (E) Not Attempted
60. વીજળી ભારતીય સંવિધાનના કયા વૈધાનિક ભાગમાં આવે છે ?
 (A) સંઘ યાદી
 (B) રાજ્ય યાદી
 (C) સંયુક્ત યાદી
 (D) કોઈપણ વૈધાનિક ભાગનો હિસ્સો નથી.
 (E) Not Attempted
61. વર્લ્ડ વાઈડ વેબ (www)નો આવિષ્કાર કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
 (A) એલાન ટ્યુરીંગ (B) સ્ટીવ જોબ્સ
 (C) બીલ ગેટ્સ (D) ટીમ બર્નસ-લી
 (E) Not Attempted
62. ભારત સરકારની કઈ પહેલ દેશમાં તમામ 2,50,000 ગ્રામ પંચાયતોને આઈટી કનેક્ટીવિટી પૂરી પાડવાનું લક્ષ્યાંક રાખે છે ?
 (A) નેશનલ ઓપ્ટીકલ ફાઈબર નેટવર્ક (Bharat Net)
 (B) ડાયલ. ગવ (Dial.Gov)
 (C) ઈ-તાલ (e-Taal)
 (D) મેઘરાજ
 (E) Not Attempted
63. નીચેના પૈકી કઈ માહિતી 'આધાર' માટે સાચી નથી ?
 (A) એ પ્રત્યેક ભારતીય માટેની વિશિષ્ટ ઓળખ છે.
 (B) એ સ્વૈચ્છિક છે.
 (C) એ ફક્ત પુખ્તવયના માટે છે.
 (D) એમાં 12 આંકડાનો અંક આપવામાં આવે છે.
 (E) Not Attempted
64. દેશમાં જ્ઞાન-ક્રાન્તિ લાવવાનાં લક્ષ્યાંક સાથે પ્રબુદ્ધ સમાજની રચના માટે માહિતી અને સંદેશાવ્યવહાર પ્રૌદ્યોગિકી (ICT) માળખું પૂરું પાડનાર ભારતમાં કઈ આઈટી (IT) પરિયોજના મુખ્ય છે ?
 (A) નેશનલ નોલેજ નેટવર્ક
 (B) નેશનલ ઈન્ફોરમેટીક્સ નેટવર્ક
 (C) યુ.આઈ.ડી.એ.આઈ. (UIDAI)
 (D) રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષણ અભિયાન
 (E) Not Attempted
65. ગુજરાત સરકારની ઈ-ગર્વન-સની કઈ પહેલ ગામડાનાં જમીન-દસ્તાવેજો (land records)ની સહેલાઈથી અને સુરક્ષિત રીતે ઉપલબ્ધી અને નિભાવનું લક્ષ્યાંક રાખે છે ?
 (A) સ્વાગત (SWAGAT)
 (B) ઈ-ધરા (e-DHARA)
 (C) વિશ્વગ્રામ
 (D) જીસ્વાન (GSWAN)
 (E) Not Attempted
66. ભારત સરકારનાં 'ડિજિટલ ઈન્ડિયા' કાર્યક્રમ અંતર્ગતની એક ચાવીરૂપ પહેલ, ડિજિટલોકર વિશે નીચેના પૈકી શું સાચું નથી ?
 (A) જે ભારતીય નાગરિકો ડિજિટલોકર એકાઉન્ટ માટે સાઈન-અપ કરે તેને આગવી કલાઉડ સ્ટોરેજ સ્પેસ મળે છે જે તેનાં આધાર-નંબર સાથે સંકળાયેલી હોય છે.
 (B) એનો મુખ્ય આશય ભૌતિક દસ્તાવેજોનો વપરાશ દૂર કરી ડિજિટલ દસ્તાવેજો ગમે તે સમયે, ગમે તે જગ્યાએ ઉપલબ્ધ કરાવી તેને ઓન-લાઈન સહભાગી કરી શકાય.
 (C) ઈ-સાઈન સુવિધાનો ઉપયોગ કરી નાગરિકો જાતે દસ્તાવેજો અપ-લોડ કરી તેને ડિજિટલી સાઈન કરી શકે છે.
 (D) ડિજિટલોકર લોગોનું સૂત્ર, "માય ડોક્યુમેન્ટ્સ, એની ટાઈમ, એની વેર" છે.
 (E) Not Attempted
67. કમ્પ્યુટરમાં સંગ્રહિત ડેટાનાં સંદર્ભમાં "બાઈટ" એટલે શું ?
 (A) કમ્પ્યુટર જેની સાથે કાર્ય કરી શકે તેનો તે, ડેટાનો, સૌથી નાનો એકમ છે.
 (B) તે, જેની સાથે કમ્પ્યુટર કાર્ય કરે છે, સામાન્ય રીતે આઠ દ્વિ-અંકીઓનો સમૂહ છે.
 (C) પ્રોસેસરની રચના આધારિત કમ્પ્યુટર કે જેની સાથે કાર્ય કરે છે તેનો તે વેરીયેબલ બીટ્સના ડેટાનો સમૂહ છે.
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
 (E) Not Attempted

58. What process causes the heat in the Earth's interior ?
 (A) Volcanoes
 (B) Radioactive decay of isotopes
 (C) Greenhouse effect
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
59. BTU is a measurement of
 (A) Volume (B) Area
 (C) Heat (D) Temperature
 (E) Not Attempted
60. Electricity is part of which legislative section of the Indian Constitution ?
 (A) Union List
 (B) State List
 (C) Concurrent List
 (D) Not part of any legislative section.
 (E) Not Attempted
61. World Wide Web (www) was invented by whom ?
 (A) Alan Turing (B) Steve Jobs
 (C) Bill Gates (D) Tim Berners-Lee
 (E) Not Attempted
62. Which initiative of Indian Government aims to provide IT connectivity to all 2,50,000 Gram Panchayats in the country ?
 (A) National Optical Fibre Network (Bharat Net)
 (B) Dial. Gov
 (C) e-Taal
 (D) Megh Raj
 (E) Not Attempted
63. Which of the following information about Aadhaar is NOT correct ?
 (A) It is unique identity for every Indian.
 (B) It is voluntary.
 (C) It is only for adults.
 (D) The number assigned is of 12 digits.
 (E) Not Attempted
64. Which IT project in India is the main provider of Information and Communication Technology (ICT) infrastructure for creating a knowledge society with the aim to ushering in a knowledge revolution in the country ?
 (A) National Knowledge Network
 (B) National Informatics Network
 (C) UIDAI
 (D) Rashtriya Madhyamik Shiksha Abhiyan
 (E) Not Attempted
65. Which e-governance initiative of Gujarat government aims at enabling access and maintenance of village land records in an easy and secure manner ?
 (A) SWAGAT (B) e-DHARA
 (C) Vishvagram (D) GSWAN
 (E) Not Attempted
66. Which of the following is NOT correct regarding DigiLocker, a key initiative under 'Digital India' programme of Government of India ?
 (A) Indian citizens who sign up for a DigiLocker account get a dedicated cloud storage space that is linked to their Aadhaar number.
 (B) It aims to eliminate the use of physical documents and access their digital documents anytime, anywhere and share it online.
 (C) Citizens can self-upload documents and digitally sign them using the e-Sign facility.
 (D) The slogan of DigiLocker logo is "My Documents, Anytime, Anywhere".
 (E) Not Attempted
67. In the context of data stored in a computer, what is a byte ?
 (A) It is the smallest unit of data that a computer can deal with
 (B) A group of binary digits, usually eight, that a computer usually deals with
 (C) A group of variable bits of data, that a computer usually deals with depending on the architecture of the processor
 (D) None of the above
 (E) Not Attempted

68. જાણી જોઈને કમ્પ્યુટર વાઈરસ ફેલાવવાને કયો ભારતીય કાયદો ગેરકાયદેસર ઠેરવે છે ?
- (A) ડેટા પ્રોટેક્શન એન્ડ સીક્યુરીટી એક્ટ, 1997
 (B) ઈન્ફોરમેશન સીક્યુરીટી એક્ટ, 1998
 (C) ઈન્ફોરમેશન ટેકનોલોજી એક્ટ, 2000
 (D) કમ્પ્યુટર મીસયુઝ એન્ડ સાયબર એક્ટ, 2009
 (E) Not Attempted
69. ગુજરાતમાં ડાયનાસોરના અશિમઓ ક્યાં મળી આવે છે ?
- (A) લોથલ
 (B) બાલાસિનોર
 (C) ધોળાવીરા
 (D) જૂનાગઢ
 (E) Not Attempted
70. “ડિજિટલ ગુજરાત” કાર્યક્રમ હેઠળ, નીચેના પૈકી કઈ ઓન-લાઈન સેવાઓ ઉપલબ્ધ છે ?
1. નવા રેશનકાર્ડ માટેની અરજી
  2. ધાર્મિક લઘુમતીનું પ્રમાણપત્ર
  3. ચારિત્રનું પ્રમાણપત્ર
  4. વિધવા પ્રમાણપત્ર
  5. ખેડૂત પ્રમાણપત્ર
- (A) ઉપરની તમામ (B) 1, 2, અને 4
 (C) 1, 2, 4 અને 5 (D) 1, 2, 3 અને 4
 (E) Not Attempted
71. નીચેના પૈકી કયું ઈસરો (ISRO) કાર્યક્રમોનો ભાગ નથી ?
- (A) ટીવી પ્રસારણ સહિતનું ઉપગ્રહ સંદેશાવ્યવહાર
 (B) પૃથ્વીનું રીમોટ સેન્સિંગ (remote sensing)
 (C) સ્પેસ ટેકનોલોજીનું શસ્ત્રીકરણ
 (D) અવકાશ ઉપલબ્ધી માટે રોકેટરી
 (E) Not Attempted
72. નાની બચત અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ _____ ઘટક છે.
- (A) કન્સોલીડેટેડ ફંડ ઓફ ઈન્ડિયા
 (B) કન્ટ્રી-વિઝી ફંડ ઓફ ઈન્ડિયા
 (C) પબ્લિક એકાઉન્ટ
 (D) ઉપરના પૈકીનું એકપણ નહીં
 (E) Not Attempted

73. ભારતની વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધિઓ સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયું સાચું નથી ?
- (A) ચંદ્રની સપાટી ઉપર પાણીના પરમાણુઓની શોધ
 (B) પ્રથમ પ્રયત્ને મંગળ ઉપર સફળ મિશન
 (C) હ્યુમન જીનોમ પ્રોજેક્ટમાં ભાગ લેનાર એકમાત્ર એશિયાઈ દેશ
 (D) એક જ મિશનમાં સૌથી વધુ ઉપગ્રહો મૂકનાર પ્રથમ એશિયાઈ દેશ.
 (E) Not Attempted
74. નીચેના પૈકી કયું ભારતનું સુપરસોનિક કૂજ મિસાઈલ છે ?
- (A) અગ્નિ
 (B) પૃથ્વી
 (C) બ્રહ્મોસ
 (D) આકાશ
 (E) Not Attempted
75. ચંદ્ર માટેના ઈસરો (ISRO)નાં હવે પછીના બીજા મિશનને શું કહેવાય છે ?
- (A) ચંદ્રયાન-2 (B) ચંદ્રયાન-3
 (C) રોવર લેન્ડર-2 (D) લ્યૂનાર મિશન-2
 (E) Not Attempted
76. સપ્ટેમ્બર 2004માં મુકાયેલું, ભારતનાં પ્રથમ સમર્પિત શિક્ષણ ઉપગ્રહનું નામ શું છે ?
- (A) આર્યભટ્ટ (B) CARTOSAT
 (C) RISAT (D) EDUSAT
 (E) Not Attempted
77. કૃષિ વિષયક કામગીરીઓમાં સેટેલાઈટ રીમોટ સેન્સિંગનો નીચેના પૈકી કયો ચાવીરૂપ ઉપયોગ નથી ?
- (A) ખેતીલાયક વેસ્ટલેન્ડ ઓળખવી
 (B) પાક ઉત્પાદન આગાહી
 (C) પાક ઉત્પાદનમાં વધારો, પાકની ફેરબદલી અને પાક ઉગાડવાની તરેહનું વિશ્લેષણ
 (D) કૃષિમાં યાંત્રિકીકરણની તકો
 (E) Not Attempted

68. Which Indian Act makes it illegal to knowingly spread a computer virus ?
 (A) Data Protection and Security Act, 1997
 (B) Information Security Act, 1998
 (C) Information Technology Act, 2000
 (D) Computer Misuse and Cyber Act, 2009
 (E) Not Attempted
69. Where are the fossils of dinosaur found in Gujarat ?
 (A) Lothal
 (B) Balasinor
 (C) Dholavira
 (D) Junagadh
 (E) Not Attempted
70. Under the 'Digital Gujarat' scheme, which of the following online services are available ?
 1. Application for new Ration Card
 2. Religious minority certificate
 3. Character certificate
 4. Widow certificate
 5. Farmer certificate
 (A) All of the above (B) 1, 2 and 4
 (C) 1, 2, 4 and 5 (D) 1, 2, 3 and 4
 (E) Not Attempted
71. Which of the following is NOT part of ISRO's programmes ?
 (A) Satellite communication including TV broadcasting
 (B) Remote sensing of Earth
 (C) Weaponisation of space technology
 (D) Rocketry for access to space
 (E) Not Attempted
72. The Small Savings and Provident Fund are constituents of :
 (A) Consolidated Fund of India
 (B) Contingency Fund of India
 (C) Public Account
 (D) None of the above
 (E) Not Attempted
73. Which of the following is NOT true in regard to India's scientific achievements ?
 (A) Discovery of water molecules on lunar surface
 (B) Successful mission to Mars at first attempt
 (C) The only Asian country to participate in the Human Genome Project
 (D) First Asian country to launch largest number of satellites in a single mission
 (E) Not Attempted
74. Which of the following is the Supersonic Cruise Missile of India ?
 (A) AGNI
 (B) Prithvi
 (C) Brahmos
 (D) Akash
 (E) Not Attempted
75. ISRO's next mission to Moon is called
 (A) Chandrayaan-2 (B) Chandrayaan-3
 (C) Rover Lander-2 (D) Lunar Mission-2
 (E) Not Attempted
76. Launched in September 2004, the name of India's first dedicated Education Satellite is :
 (A) ARYABHATA (B) CARTOSAT
 (C) RISAT (D) EDUSAT
 (E) Not Attempted
77. Which of the following is NOT a key application of satellite remote sensing in agriculture related activities ?
 (A) Identifying cultivable wasteland
 (B) Crop production forecasting
 (C) Crop intensification, rotation and cropping system analysis
 (D) Mechanisation opportunities in agriculture
 (E) Not Attempted

78. જી.પી.એસ. (GPS) આધારિત જીઓ ઓગમેન્ટેડ નેવીગેશન કાર્યક્રમ (Geo Augmented Navigation Programme) GAGANનો પ્રાથમિક ધ્યેય શું છે ?
- (A) નાગરિક ઉડ્ડયન માટે ઉપગ્રહ આધારિત ઓગમેન્ટેશન સિસ્ટમની સ્થાપના, ઉપયોગ અને પ્રમાણિત કરવું.
 (B) મેટ્રો શહેરી ટ્રાફીકના નેવીગેશનને સહાય કરવી.
 (C) મધ્યદરિયે દરિયાઈ ટ્રાફીકને સહાય કરવી.
 (D) કિનારાના માછીમારોને સહાય વ્યવસ્થા પૂરી પાડવી.
 (E) Not Attempted
79. ઉપગ્રહની કઈ તસ્વીરોનો દૂરદર્શન અને સમાચારપત્રો દ્વારા તેમના હવામાન અહેવાલના ભાગ તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
- (A) INSAT-VHRR (B) RS-1C/1D
 (C) CARTOSAT (D) RISAT-1
 (E) Not Attempted
80. 'સ્માઈલીંગ બુધ્ધા' સાંકેતિક નામ કોને આપવામાં આવ્યું હતું ?
- (A) પોખરણ - I પરમાણુ પરીક્ષણ
 (B) અવકાશમાં રાકેશ શર્માનું ઉતરાણ
 (C) અગ્નિ - V મિસાઈલ પરીક્ષણ
 (D) પોખરણ - II પરમાણુ પરીક્ષણ
 (E) Not Attempted
81. જૈવિક અને ઝેરી હથિયારોના વિકાસ અને કબજા ઉપર પ્રતિબંધ મૂકતું સંયુક્ત રાષ્ટ્ર કનવેન્શન કયું હતું ?
- (A) સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સલામતી સમિતિ ઠરાવ 1540 (2004)
 (B) જૈવિક હથિયાર કનવેન્શન (1972)
 (C) પેરીસ કનવેન્શન (1980)
 (D) જીનીવા કનવેન્શન (1980)
 (E) Not Attempted
82. યુથેન્શીયા (Euthanasia) શેના સંદર્ભે છે ?
- (A) ભૂણ પરીક્ષણ
 (B) દયા મૃત્યુ
 (C) રંગસૂત્ર ઉપચાર (Gene therapy)
 (D) ઈન-વીટ્રો ફર્ટલાઈઝેશન (In-vitro fertilization)
 (E) Not Attempted
83. શંકર-4 એ નીચેનામાંથી કોની જાત છે ?
- (A) જુવાર (B) એરંડા
 (C) કપાસ (D) મકાઈ
 (E) Not Attempted

84. કૃત્રિમ બિયારણ એટલે શું ?
- (A) પ્રયોગશાળા સ્થિતિમાં તૈયાર કરાયેલું બિયારણ
 (B) જેલ (gel)માં પ્રાવૃત (encapsulated) બિયારણ
 (C) જેલ (gel)માં પ્રાવૃત (encapsulated) શારીરિક ગર્ભ (somatic embryos)
 (D) જેલ (gel)માં પ્રાવૃત (encapsulated) દ્વિકોષીય ગર્ભ (zygotic embryos)
 (E) Not Attempted
85. ગ્રાન્ડ નાઈન (G9) (Grand Nine) નીચેના પૈકી કયા પાકની જાત છે ?
- (A) કેળાં (B) મકાઈ
 (C) જામફળ (D) ચીકુ
 (E) Not Attempted
86. ભારતના કયા મંત્રાલયમાં બાયોટેકનોલોજી વિભાગ 1986માં ઊભું કરવામાં આવ્યું ?
- (A) કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ મંત્રાલય
 (B) વિજ્ઞાન અને પ્રૌદ્યોગિકી મંત્રાલય
 (C) જળ સંસાધન, નદી વિકાસ અને ગંગા સંરક્ષણ મંત્રાલય
 (D) પર્યાવરણ, વન અને જળ-વાયુ પરિવર્તન મંત્રાલય
 (E) Not Attempted
87. પ્રોજેક્ટ ચમન (CHAMAN) શેની સાથે સંકળાયેલું છે ?
- (A) બાગાયતી પાકની આકારણી અને સંચાલન
 (B) આધાર બિંદુઓ (anchor-points) પર ડેટા સંગ્રહ (Data collection)
 (C) હિમનદી ચળવળ (Glacier Movement)ની આકારણી
 (D) વાઘની વસ્તીની દેખરેખ
 (E) Not Attempted
88. યુનાઈટેડ નેશન્સ ક્લાઈમેટ ચેન્જ કોન્ફરન્સ (United Nations Climate Change Conference) COP 21 બાબતે નીચેના પૈકી કયુ સાચું છે ?
- (A) 195 દેશોના પ્રતિનિધિઓએ એમાં ભાગ લીધો.
 (B) 174 દેશોએ સમજૂતી કરાર ઉપર આરંભિક દિવસે, એટલે કે, 22મી એપ્રિલ, 2016ના રોજ સહી કરી.
 (C) એનો મુખ્ય ધ્યેય વૈશ્વિક તાપમાન વધારો આ સદીમાં 2% કરતાં ઓછો રાખવાનો છે.
 (D) ઉપરનાં તમામ
 (E) Not Attempted
89. સૌથી મોટું માનવ રંગસૂત્ર કયું છે ?
- (A) Y રંગસૂત્ર (B) X રંગસૂત્ર
 (C) રંગસૂત્ર 21 (D) રંગસૂત્ર 1
 (E) Not Attempted

78. What is the primary objective of the GPS Aided Geo Augmented Navigation (GAGAN) programme ?
 (A) To establish, deploy and certify satellite based augmentation system for civil aviation
 (B) To support navigation of metro cities traffic
 (C) To support marine traffic at high seas
 (D) To provide coastal fishermen support system
 (E) Not Attempted
79. Which satellite's imageries are used by Doordarshan and newspapers as part of their weather reporting ?
 (A) INSAT-VHRR (B) RS-1C/1D
 (C) CARTOSAT (D) RISAT-1
 (E) Not Attempted
80. 'Smiling Buddha' was the assigned code name of -
 (A) Pokhran-I Nuclear Test
 (B) Rakesh Sharma's landing in space
 (C) AGNI-V Missile Test
 (D) Pokhran-II Nuclear Test
 (E) Not Attempted
81. Which UN convention prohibits the development and possession of biological and toxin weapons ?
 (A) UN Security Council Resolution 1540 (2004)
 (B) Biological Weapons Convention (1972)
 (C) Paris Convention (1980)
 (D) Geneva Convention (1980)
 (E) Not Attempted
82. Euthanasia refers to
 (A) Pre-natal diagnosis
 (B) Mercy killing
 (C) Gene therapy
 (D) In-vitro fertilization
 (E) Not Attempted
83. Shankar-4 is a variety of
 (A) Sorghum (B) Castor
 (C) Cotton (D) Maize
 (E) Not Attempted
84. Artificial seeds are
 (A) Seeds produced in laboratory condition
 (B) Seeds encapsulated in a gel
 (C) Somatic embryos encapsulated in a gel
 (D) Zygotic embryos encapsulated in a gel
 (E) Not Attempted
85. Grand Nine (G9) is variety of which of the following crop ?
 (A) Banana (B) Maize
 (C) Gauva (D) Sapota
 (E) Not Attempted
86. The Department of Biotechnology was created in the year 1986 within which Ministry of India ?
 (A) Ministry of Agriculture & Farmers Welfare
 (B) Ministry of Science and Technology
 (C) Ministry of Water Resources, River Development & Ganga Rejuvenation
 (D) Ministry of Environment, Forest and Climate Change
 (E) Not Attempted
87. Project CHAMAN is associated with :
 (A) Assessment and management of horticulture crop
 (B) Data collection on anchor points
 (C) Assessment of glacier movement
 (D) Monitoring of tiger population
 (E) Not Attempted
88. Which of the following is true about United Nations Climate Change Conference COP 21 ?
 (A) Representatives of 195 countries attended it.
 (B) 174 countries signed the agreement on the opening day, that is 22nd April, 2016.
 (C) Its main aim is to keep the global temperature rise this century well below 2° C.
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
89. Which is the largest human chromosome ?
 (A) Y Chromosome (B) X Chromosome
 (C) Chromosome 21 (D) Chromosome 1
 (E) Not Attempted

90. ટેક્ષટાઈલ ઉદ્યોગમાં સ્ટાર્ચ કરેલ કાપડ માટે સોફ્ટનીંગ એજન્ટ (softening agent) તરીકે કયા ઉત્પ્રેરક દ્રવ્ય (enzyme)નો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) ATP
 (B) બાયોટીન
 (C) એમીલેસીસ (Amylases)
 (D) ટ્રીપ્સિન
 (E) Not Attempted
91. 1988માં ભારતે કયા દેશ સાથે પરમાણુ સંસ્થાનો અને સુવિધાઓ ઉપર હુમલો નહીં કરવાના કરાર ઉપર સહી કરી છે ?
 (A) યુ.એસ.એ. (B) ચીન
 (C) પાકિસ્તાન (D) રશિયા
 (E) Not Attempted
92. પરમાણુ અને વિકિરણ સવલતોનું નિયમન અને સુરક્ષાના કાર્યો ભારત સરકારનાં 1983માં ઊભો કરાયેલો કયો વિભાગ કરે છે ?
 (A) ન્યુક્લીયર પાવર કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા લિ. (NPCIL)
 (B) એટોમીક એનર્જી રેગ્યુલેટરી બોર્ડ (AERB)
 (C) ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એટોમીક એનર્જી (DAE)
 (D) ભાભા એટોમીક રીસર્ચ સેન્ટર (BARC)
 (E) Not Attempted
93. 2006નો હેનરી જે. હાઈડ એક્ટ કયા દ્વિપક્ષીય સહકાર સંદર્ભે છે ?
 (A) ભારત-રશિયા સિવિલ ન્યુક્લીયર સહકાર
 (B) યુ.એસ.એ.-ભારત સિવિલ ન્યુક્લીયર સહકાર
 (C) ભારત-જાપાન સિવિલ ન્યુક્લીયર સહકાર
 (D) ભારત-ઓસ્ટ્રેલિયા સિવિલ ન્યુક્લીયર સહકાર
 (E) Not Attempted
94. સંયુક્ત રાષ્ટ્રની સામાન્ય સભાના નિ:શસ્ત્રીકરણના ત્રીજા ખાસ ચરણમાં કયા ભારતીય વડાપ્રધાને પરમાણુ હથિયાર મુક્ત અને અહિંસાત્મક વિશ્વ માટેનો એક્શન પ્લાન પ્રસ્તાવિત કર્યો ?
 (A) જવાહરલાલ નહેરૂ (B) ઈન્દીરા ગાંધી
 (C) રાજીવ ગાંધી (D) આઈ.કે. ગુજરાલ
 (E) Not Attempted
95. નીચેના પૈકી કઈ સંધિમાં ભારતે સહી કરી છે ?
 (A) ન્યુક્લીયર નોન-પ્રોલીફેરેશન ટ્રીટી (NPT)
 (B) કોમ્પ્રીહેન્સીવ ટેસ્ટ બેન ટ્રીટી (CTBT)
 (C) પાર્શીયલ ટેસ્ટ બેન ટ્રીટી (PTBT)
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
 (E) Not Attempted

96. ભારતના ડ્રાફ્ટ ન્યુક્લીયર ડોક્ટ્રાઈન શું સૂચવે છે ?
 (A) વિશ્વસનીય લઘુત્તમ ન્યુક્લીયર નિવારણ
 (B) હુમલાખોરને અસ્વીકાર્ય નુકસાન પહોંચાડવા પરમાણુ હથિયાર સાથે શિક્ષાત્મક પ્રતિકાર
 (C) વૈશ્વિક, ચકાસણીપાત્ર અને બિન-ભેદભાવયુક્ત પરમાણુ નિ:શસ્ત્રીકરણ
 (D) ઉપરના તમામ
 (E) Not Attempted
97. ભારતની ન્યુક્લીયર કમાન્ડ ઓથોરીટી (NCA)ની માર્ગદર્શિકાઓને ક્રિયાન્વન કરવા માટે કઈ સંસ્થા જવાબદાર છે ?
 (A) એટોમીક એનર્જી વિભાગ (DAE)
 (B) ભાભા એટોમીક રીસર્ચ સેન્ટર (BARC)
 (C) ભારતીય સેના
 (D) સ્ટ્રેટીજીક ફોર્સ કમાન્ડ (SFC)
 (E) Not Attempted
98. ભારતના સંયુક્ત રાષ્ટ્ર માટેના કયા કાયમી પ્રતિનિધિએ નિ:શસ્ત્રીકરણની કોન્ફરન્સ (CD)માં ભારપૂર્વક કહ્યું કે ભારત CTBTમાં પક્ષકાર “હમણા પણ નહીં, ક્યારેય નહીં” (Not now, not ever) બનશે ?
 (A) અરૂંધતી ઘોષ (B) શીવશંકર મેનન
 (C) શ્યામ શરણ (D) લલીત માનસિંગ
 (E) Not Attempted
99. ભારતે કઈ નીતિ અપનાવી છે ?
 (A) પરમાણુ હથિયારનો પ્રથમ ઉપયોગ
 (B) પરમાણુ હથિયારનો ઉપયોગ ન કરવો.
 (C) પરમાણુ હથિયારનો પ્રથમ ઉપયોગ ન કરવો.
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
 (E) Not Attempted
100. ભારત NPTને ભેદભાવયુક્ત સંધિ નીચેના પૈકી કયા કારણોસર સમજે છે ?
 (A) પરમાણુ નિ:શસ્ત્રીકરણ માટે સમયબદ્ધ અને ચકાસણીપાત્ર પ્રતિબદ્ધતાના ઉલ્લેખનો અભાવ.
 (B) પરમાણુ હથિયારો એ P-5 દેશો માટેનો વિશેષાધિકાર બની ગયો છે.
 (C) જે દેશોએ 1 જાન્યુઆરી, 1967 પહેલાં પરમાણુ બૉમ્બ પરીક્ષણ કરેલ હોય તેવા દેશોને પરમાણુ શસ્ત્ર દેશ (ન્યુક્લીયર વેપન સ્ટેટ્સ) (NWS) તરીકે મનસ્વીપણે નક્કી કરી દીધા છે.
 (D) ઉપરના તમામ
 (E) Not Attempted

90. Which enzyme is used in textile industry as a softening agent for starched clothes ?
 (A) ATP (B) Biotin
 (C) Amylases (D) Trypsin
 (E) Not Attempted
91. India has signed the Agreement on the Prohibition of Attack against Nuclear Installations and Facilities with which country in the year 1988 ?
 (A) USA (B) China
 (C) Pakistan (D) Russia
 (E) Not Attempted
92. Which body set-up by Government of India in 1983 carries out regulatory and safety functions regarding nuclear and radiation facilities ?
 (A) Nuclear Power Corporation of India Ltd. (NPCIL)
 (B) Atomic Energy Regulatory Board (AERB)
 (C) Department of Atomic Energy (DAE)
 (D) Bhabha Atomic Research Centre (BARC)
 (E) Not Attempted
93. The Henry J. Hyde Act of 2006 relates to which bilateral cooperation ?
 (A) India-Russia civil nuclear cooperation
 (B) USA-India civil nuclear cooperation
 (C) India-Japan civil nuclear cooperation
 (D) India-Australia civil nuclear cooperation
 (E) Not Attempted
94. Which Indian Prime Minister had proposed an 'Action Plan for a Nuclear-Weapons-Free and Non-violent World Order' in the Third Special Session on Disarmament of the UN General Assembly ?
 (A) Jawaharlal Nehru (B) Indira Gandhi
 (C) Rajiv Gandhi (D) I.K. Gujral
 (E) Not Attempted
95. India was a signatory of which of the following treaties ?
 (A) Nuclear Non-proliferation Treaty (NPT)
 (B) Comprehensive Test Ban Treaty (CTBT)
 (C) Partial Test Ban Treaty (PTBT)
 (D) None of the above
 (E) Not Attempted
96. India's Draft Nuclear Doctrine prescribes for:
 (A) Credible minimum nuclear deterrence
 (B) Punitive retaliation with nuclear weapons to inflict damage unacceptable to the aggressor
 (C) Global, verifiable and non-discriminatory nuclear disarmament
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
97. Which body is responsible to operationalize the directives of India's Nuclear Command Authority (NCA) ?
 (A) Department of Atomic Energy (DAE)
 (B) Bhabha Atomic Research Centre (BARC)
 (C) Indian Army
 (D) Strategic Force Command (SFC)
 (E) Not Attempted
98. Which Indian permanent representative to the UN had forcefully told the Conference on Disarmament (CD) that India would never become party to CTBT, "not now, not ever" ?
 (A) Arundhati Ghose
 (B) Shiv Shankar Menon
 (C) Shyam Saran
 (D) Lalit Mansingh
 (E) Not Attempted
99. India has adopted the policy of
 (A) First-Use of nuclear weapons
 (B) Non-Use of nuclear weapons
 (C) No-First-Use of nuclear weapons
 (D) None of the above
 (E) Not Attempted
100. India considers NPT as a discriminatory treaty for which of the following reasons ?
 (A) No mention of time bound and verifiable commitment for nuclear disarmament
 (B) Nuclear weapons have become prerogatives of the P-5 countries
 (C) It arbitrarily decided to consider those countries who have tested a nuclear bomb by January 1, 1967 as Nuclear Weapons States (NWS)
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted

101. હળવા એનેસ્થેટિક (mild anaesthetic) તરીકે લાફીંગ ગેસ (laughing gas) તરીકે જાણીતા, કયા વાયુનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) સલ્ફર ડાયોક્સાઈડ
 (B) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ
 (C) નાઈટ્રસ ઓક્સાઈડ
 (D) મિથેન
 (E) Not Attempted
102. માનવ શરીરમાં સામાન્ય લોહીના દબાણની શ્રેણીમાં સૌથી ઊંચા બિંદુને શું કહેવાય છે ?
 (A) હાઈપરટેન્શન (B) હાઈપોટેન્શન
 (C) સીસ્ટોલીક પ્રેશર (D) ડાયસ્ટોલીક પ્રેશર
 (E) Not Attempted
103. મૂળભૂત ધાતુઓ પૈકી, ઉષ્માની સૌથી ઉત્તમ સુવાહક ધાતુ કઈ છે ?
 (A) સોનું (B) તાંબુ
 (C) ચાંદી (D) એલ્યુમિનિયમ
 (E) Not Attempted
104. આધુનિક રેફ્રીજરેટરો સામાન્ય રીતે કયું રેફ્રીજરન્ટ વાપરે છે ?
 (A) ફેઓન (B) HFC-134a
 (C) હેલોન્સ (D) એમોનીયા
 (E) Not Attempted
105. ઘન, પ્રવાહી અને વાયુ ઉપરાંત દ્રવ્યના અન્ય બે સ્વરૂપો ઓળખાવો.
 (A) નેટીવ, એમોરફસ (Native, Amorphous)
 (B) પ્લાઝમા, બોઝ-આઈન્સ્ટાઈન કન્ડેન્સેટ (Plasma, Bose – Einstein condensate)
 (C) સુપર-ક્રીટિકલ, એમોરફસ (Super-critical, Amorphous)
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
 (E) Not Attempted
106. રડાર કયા પ્રકારના તરંગોનો ઉપયોગ કરે છે ?
 (A) સોનીક તરંગો (Sonic waves)
 (B) અલ્ટ્રાસાઉન્ડ તરંગો (Ultrasound waves)
 (C) રેડિયો તરંગો (Radio waves)
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
 (E) Not Attempted
107. આયોડિનની ઊણપના કારણે શું થાય છે ?
 (A) બેરીબેરી (B) સ્કર્વી
 (C) ગોઈટર (D) પેલાગ્રા
 (E) Not Attempted

108. વરસાદનું પાણી શેનું ઉદાહરણ છે ?
 (A) નરમ પાણી (Soft Water)
 (B) સખત પાણી (Hard Water)
 (C) નરમ પાણી અને સખત પાણીનું મિશ્રણ (Mixture of Soft water and Hard water)
 (D) નરમ પાણી પણ નહીં અને સખત પાણી પણ નહીં
 (E) Not Attempted
109. જ્યારે દૂધને વલોવવામાં આવે છે ત્યારે તેમાંથી ક્રીમ (cream) શા કારણે છૂટી પડે છે ?
 (A) ઘર્ષણબળ (B) કેન્દ્રગામી બળ
 (C) કેન્દ્રત્યાગી બળ (D) ગુરુત્વાકર્ષણ બળ
 (E) Not Attempted
110. કેલ્વીન કોનો એકમ છે ?
 (A) લંબાઈ (B) વજન
 (C) તાપમાન (D) સમય
 (E) Not Attempted
111. માનવશરીરમાં આર.એચ.-ફેક્ટર ('Rh'-factor) કોની સપાટી ઉપર મળે છે ?
 (A) રક્તકણ
 (B) શ્વેતકણ
 (C) બ્લડ પ્લેટલેટ (Blood Platelet)
 (D) બ્લડ એન્ટીજન (Blood Antigen)
 (E) Not Attempted
112. જ્યારે વહાણ નદીમાંથી દરિયામાં પ્રવેશે છે ત્યારે શું થાય છે ?
 (A) તે થોડુંક ડુબે છે.
 (B) તે થોડુંક ઊંચું આવે છે.
 (C) તે સરખી સપાટીએ રહે છે.
 (D) જ્યારે તે પ્રવેશ કરે છે ત્યારે દરિયાની ઊંડાઈ ઉપર આધાર રાખે છે.
 (E) Not Attempted
113. જે પ્રક્રિયા દ્વારા તત્વ ઘન સ્વરૂપમાંથી સીધે-સીધું વાયુ સ્વરૂપમાં ફેરવાય છે તેને શું કહેવાય છે ?
 (A) બાષ્પીભવન (B) ઠારણ
 (C) ઉર્ધ્વપતન (D) પીગળવું
 (E) Not Attempted
114. સિનેમા ચંત્રમાંથી ઉદ્ભવતા પ્રકાશનાં કિરણો પડદાં ઉપર શા કારણે પહોળા પ્રસરે છે ?
 (A) ધ્રુવીકરણ (B) વ્યતિકરણ
 (C) વિભાજન (D) વિવર્તન
 (E) Not Attempted
115. વરસાદના ટીપાં શા કારણે ગોળાકાર હોય છે ?
 (A) ઘર્ષણ (B) દબાણ
 (C) પૃષ્ઠતાણ (D) સ્થિતિસ્થાપકતા
 (E) Not Attempted

- 101.** Which gas, known as Laughing Gas, is used as a mild anaesthetic ?
 (A) Sulphur Dioxide (B) Carbon Dioxide
 (C) Nitrous Oxide (D) Methane
 (E) Not Attempted
- 102.** The highest point of the normal blood pressure range in human body is called
 (A) Hypertension
 (B) Hypotension
 (C) Systolic Pressure
 (D) Diastolic Pressure
 (E) Not Attempted
- 103.** Among the elemental metals, the best conductor of heat is
 (A) Gold (B) Copper
 (C) Silver (D) Aluminium
 (E) Not Attempted
- 104.** Modern refrigerators usually use which refrigerant ?
 (A) Freon (B) HFC-134a
 (C) Halons (D) Ammonia
 (E) Not Attempted
- 105.** Identify two more states of matter other than solid, liquid and gas.
 (A) Native, Amorphous
 (B) Plasma, Bose-Einstein condensate
 (C) Super-critical, Amorphous
 (D) None of the above
 (E) Not Attempted
- 106.** What kind of waves do radars use ?
 (A) Sonic waves (B) Ultrasound waves
 (C) Radio waves (D) None of the above
 (E) Not Attempted
- 107.** Deficiency of Iodine causes
 (A) Beriberi (B) Scurvy
 (C) Goitre (D) Pellagra
 (E) Not Attempted
- 108.** Rainwater is an example of
 (A) Soft water
 (B) Hard water
 (C) Mixture of soft and hard water
 (D) Neither soft nor hard water
 (E) Not Attempted
- 109.** When milk is churned, the cream from it is separated due to
 (A) Frictional force
 (B) Centrifugal force
 (C) Centripetal force
 (D) Gravitational force
 (E) Not Attempted
- 110.** Kelvin is a unit of
 (A) Length (B) Mass
 (C) Temperature (D) Time
 (E) Not Attempted
- 111.** The 'Rh' factor in human body is found on the surface of
 (A) Red Blood Cell (B) White Blood Cell
 (C) Blood Platelet (D) Blood Antigen
 (E) Not Attempted
- 112.** What happens when a ship enters a sea from river ?
 (A) It sinks a little.
 (B) It is elevated a little.
 (C) Remains at same level.
 (D) Depend on the depth of the sea where it enters.
 (E) Not Attempted
- 113.** The process by which a substance converts directly from a solid phase into a gaseous phase is called
 (A) Evaporation (B) Cooling
 (C) Sublimation (D) Melting
 (E) Not Attempted
- 114.** Light rays emerging from a cinema machine spreads wide on the screen due to
 (A) Polarization (B) Interference
 (C) Dispersion (D) Diffraction
 (E) Not Attempted
- 115.** Raindrops are spherical in shape due to
 (A) Friction (B) Pressure
 (C) Surface tension (D) Elasticity
 (E) Not Attempted

116. માનવમાં લોહીના દબાણને કયો અંતઃસ્ત્રાવ નિયંત્રિત કરે છે ?
 (A) ઈન્સ્યુલીન (B) આલ્ડોસ્ટેરોન
 (C) થાઈરોક્સીન (D) એસ્ટ્રોજન
 (E) Not Attempted
117. ભારતમાં પીવાલાયક પાણીની પ્રમાણભૂતતા (ધોરણો) પ્રમાણે ઈચ્છનીય પી.એચ (pH)નું પ્રમાણ _____ છે.
 (A) 5.5 – 6.0 (B) 6.0 – 6.5
 (C) 6.5 – 8.5 (D) 8.5 – 10.5
 (E) Not Attempted
118. સુક્તાન રોગ (Rickets) કયા વિટામિનની ઉણપના લીધે થાય છે ?
 (A) વિટામિન-A (B) વિટામિન-B
 (C) વિટામિન-C (D) વિટામિન-D
 (E) Not Attempted
119. ભારતનું આકસ્મિક ભંડોળ (The Contingency Fund of India) નીચેનામાંથી કોના હવાલે રાખવામાં આવે છે ?
 (A) ભારતના રાષ્ટ્રપતિ
 (B) ભારતના પ્રધાનમંત્રી
 (C) ભારતના નાણામંત્રી
 (D) ભારતના નાણાં સચિવ (The Finance Secretary)
 (E) Not Attempted
120. ચામાચીડિયા (Bats) અંધારામાં ઊડી શકે છે કારણ કે તે _____ ઉત્સર્જીત (emit) કરે છે.
 (A) રેડિયો તરંગો (Radio waves)
 (B) અલ્ટ્રાસોનીક ધ્વનિ તરંગો (Ultrasonic Sound Waves)
 (C) માઈક્રોવેવ્સ (Microwaves)
 (D) ક્ષ-કિરણો (X-Rays)
 (E) Not Attempted
121. નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?
 (A) સિક્કીમને ભારતના સેન્દ્રીય ખેતી રાજ્ય તરીકે જાહેર કરેલ છે.
 (B) કપાસ રવિ પાક છે.
 (C) સૂરમા ખીણ કોફી એસ્ટેટ માટે જાણીતી છે.
 (D) ભારત સરકારનાં પર્યાવરણ મંત્રાલય દ્વારા ભારતનાં કૃષિ-પારિસ્થિતિક વિસ્તારને અંકિત કરવામાં આવ્યો છે.
 (E) Not Attempted
122. પશ્ચિમી પવનો કોની વચ્ચે વાય છે ?
 (A) અક્ષાંશ 35° અને 65°, ઉત્તર અને દક્ષિણ બંને
 (B) અક્ષાંશ 45° અને 65°, ઉત્તર અને દક્ષિણ બંને
 (C) અક્ષાંશ 50° અને 75°, ઉત્તર અને દક્ષિણ બંને
 (D) અક્ષાંશ 35° અને 45°, ઉત્તર અને દક્ષિણ બંને
 (E) Not Attempted

123. કયા અક્ષાંશ ઉપર ધરીભ્રમણ બળ ગેરહાજર હોય છે ?
 (A) કર્કવૃત્ત
 (B) મકરવૃત્ત
 (C) વિષુવવૃત્ત
 (D) 90° ઉત્તર અને દક્ષિણ અક્ષાંશ
 (E) Not Attempted
124. નીચેના વિધાનો ધ્યાને લો :
વિધાન (Assertion) (A) : ચા એ દેશની મુખ્ય નિકાસ છે.
કારણ (Reason) (R) : ભારતમાં ઘરઆંગણે ચાની ખપત ખૂબ જ મર્યાદિત છે.
 નીચેના કોડમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો :
 (A) (A) અને (R) બંને સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે.
 (B) (A) અને (R) બંને સાચા છે પણ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી.
 (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે.
 (D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે.
 (E) Not Attempted
125. ભારતીય દ્વિપકલ્પનું સૌથી ઊંચું શિખર, ડોડાબેટા ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) તિરુમાલા ટેકરીઓ
 (B) મહાદેવ ટેકરીઓ
 (C) નીલગીરી ટેકરીઓ
 (D) સાતપુડા ગિરિમાળા
 (E) Not Attempted
126. વિષુવવૃત્તીય પટ્ટામાં મહત્તમ વરસાદ થાય છે
 (A) ઝેયર તટપ્રદેશ
 (B) ઈન્ડોનેશીયા તટપ્રદેશ
 (C) ભારતીય વૃત્તો
 (D) એમેઝોન તટપ્રદેશ
 (E) Not Attempted
127. છારી-દંઢ જળપ્લાવીત ભૂમી સંરક્ષિત અભયારણ (રિઝર્વ) ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) પશ્ચિમ બંગાળ
 (B) ગુજરાત
 (C) કેરળ
 (D) ઓડિસા
 (E) Not Attempted

116. Which hormone controls blood pressure in humans ?
 (A) Insulin (B) Aldosterone
 (C) Thyroxin (D) Oestrogen
 (E) Not Attempted
117. As per Indian standard specifications for drinking water, the desirable pH value is in range of
 (A) 5.5 – 6.0 (B) 6.0 – 6.5
 (C) 6.5 – 8.5 (D) 8.5 – 10.5
 (E) Not Attempted
118. Rickets is caused by the deficiency of which vitamin ?
 (A) Vitamin A (B) Vitamin B
 (C) Vitamin C (D) Vitamin D
 (E) Not Attempted
119. The Contingency Fund of India is kept at the disposal of :
 (A) The President of India
 (B) The Prime Minister of India
 (C) The Finance Minister of India
 (D) The Finance Secretary
 (E) Not Attempted
120. Bats can fly in dark because they emit
 (A) Radio waves
 (B) Ultrasonic sound waves
 (C) Microwaves
 (D) X-rays
 (E) Not Attempted
121. Among the following statements which one is correct ?
 (A) Sikkim has been declared as organic farming State of India.
 (B) Cotton is Rabi Crop.
 (C) Surma Valley is known for coffee-estate.
 (D) The agro-ecological region of India has been delineated by the “Ministry of Environment, Government of India”.
 (E) Not Attempted
122. Prevailing Westerly wind blow between
 (A) Latitude 35° and 65° both North and South
 (B) Latitude 45° and 65° both North and South
 (C) Latitude 50° and 75° both North and South
 (D) Latitude 35° and 45° both North and South
 (E) Not Attempted
123. On which latitude Coriolis force is absent ?
 (A) Tropic of Cancer
 (B) Tropic of Capricorn
 (C) Equator
 (D) 90° North and South Latitude
 (E) Not Attempted
124. Consider the following statements :
Assertion (A) : Tea is the major export of country.
Reason (R) : The domestic consumption of tea in India is very limited.
 Select correct answer from the code below :
 (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
 (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
 (C) (A) is true, but (R) is false.
 (D) (A) is false, but (R) is true.
 (E) Not Attempted
125. Doddabetta, the highest peak of Peninsular India is located in
 (A) Tirumala Hills (B) Mahadev Hills
 (C) Nilgiri Hills (D) Satpura Ranges
 (E) Not Attempted
126. The maximum rainfall in equatorial belt occurs in
 (A) Zaire Basin (B) Indonesian Basin
 (C) Indian Tropics (D) Amazon Basin
 (E) Not Attempted
127. Where is the Chhari-Dhand Wetland Conservation Reserve located ?
 (A) West Bengal
 (B) Gujarat
 (C) Kerala
 (D) Odisha
 (E) Not Attempted

128. એગુલ્હાસ (Aguilhas) પશ્ચિમ સરહદી પ્રવાહ નીચેના પૈકી કયા મહાસાગરનો છે ?

- (A) એન્ટાર્કટિકા મહાસાગર
(B) પેસિફિક મહાસાગર
(C) હિંદ મહાસાગર
(D) આર્કટિક મહાસાગર
(E) Not Attempted

129. બ્યૂ મોરમોનને નીચેના પૈકી કયા રાજ્યનાં 'રાજ્ય પતંગિયું' તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલ છે ?

- (A) સિક્કીમ (B) મહારાષ્ટ્ર
(C) કર્ણાટક (D) મેઘાલય
(E) Not Attempted

130. નેશનલ એટલાસ એન્ડ થિમેટીક મેપીંગ ઓર્ગનાઈઝેશન (NATMO) ક્યાં આવેલ છે ?

- (A) મુંબઈ (B) કોલકાતા
(C) હૈદરાબાદ (D) નવી દિલ્હી
(E) Not Attempted

131. રશિયા અને યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરીકાને જોડતી સામુદ્ર ધુનીનું નામ આપો.

- (A) બેરીંગ સામુદ્રધુની
(B) જબ્રાલ્ટર સામુદ્રધુની
(C) ડોંવર સામુદ્રધુની
(D) મેસીના સામુદ્રધુની
(E) Not Attempted

132. નીચેના વિધાનો ધ્યાને લો :

વિધાન (Assertion) (A) : ભારતમાં આંતરસ્થળીય જળમાર્ગો સારી રીતે વિકાસ પામેલ નથી.

કારણ (Reason) (R) : ભારતના મોટાભાગના વિસ્તારોમાં ફક્ત ચાર મહીના વરસાદ પડે છે.

નીચેના કોડમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

- (A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે.
(B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે પણ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી.
(C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે.
(D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે.
(E) Not Attempted

133. યાદી-Iને યાદી-II સાથે જોડો અને નીચે આપેલ કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

યાદી-I
(સંસ્થાઓ)

યાદી-II
(જગ્યા-
મુખ્યમથક)

(અ) રાષ્ટ્રીય ચોખા સંશોધન કેન્દ્ર (National Rice Research Institute)	(1) લખનઉ
(બ) કેન્દ્રીય તમાકુ સંશોધન કેન્દ્ર (Central Tobacco Research Institute)	(2) નાગપુર
(ક) કેન્દ્રીય કપાસ સંશોધન કેન્દ્ર (Central Institute for Cotton Research)	(3) રાજમુંદ્રી
(ડ) ભારતીય શેરડી સંશોધન કેન્દ્ર (Indian Institute of Sugarcane Research)	(4) કટક
(અ)	(બ)	(ક)	(ડ)
(A) 2	1	4	3
(B) 3	2	1	4
(C) 4	3	2	1
(D) 4	1	2	3
(E) Not Attempted			

134. કયા ભૌગોલિકકાળ દરમ્યાન પૃથ્વીના વિશાળ ભાગ ઉપર હિમનદીએ અસર કરી ?

- (A) ટર્શરી (Tertiary)
(B) જુરાસિક (Jurassic)
(C) પ્લિસ્ટોસીન (Pleistocene)
(D) ક્રિટેશસ (Cretaceous)
(E) Not Attempted

135. કચ્છ દ્વિપકલ્પનો લાક્ષણિક પ્રાકૃતિક (Physiographic) ગુણ નીચેના પૈકી કયો છે ?

- (A) લહેરાતાં આગળ ધસી આવેલા ભાગ
(B) કળણવાળા ખારા પાટ
(C) આંગળી જેવા ઢગલાં
(D) પરવાળાં ટાપુઓ અને રેતીના ખડકો
(E) Not Attempted

136. નીચેના વિધાનો ધ્યાને લો અને નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

- (1) ગુજરાતના મેદાનો કાઠીયાવાડની પૂર્વએ છે.
(2) ગુજરાતના મેદાનોનાં અંદરનાં ઉચ્ચપ્રદેશો વિવિધ પ્રવાહોના સ્રોતો ધરાવે છે.
(A) ફક્ત (1) સાચું છે.
(B) ફક્ત (2) સાચું છે.
(C) (1) અને (2) સાચાં છે.
(D) (1) કે (2) કોઈ સાચું નથી.
(E) Not Attempted

128. The Agulhas Current is the western boundary current of which of the following oceans ?

- (A) Antarctic Ocean (B) Pacific Ocean
(C) Indian Ocean (D) Arctic Ocean
(E) Not Attempted

129. Blue Mormon has been declared as the State butterfly of which of the following States ?

- (A) Sikkim (B) Maharashtra
(C) Karnataka (D) Meghalaya
(E) Not Attempted

130. Where is National Atlas and Thematic Mapping Organization (NATMO) located ?

- (A) Mumbai (B) Kolkata
(C) Hyderabad (D) New Delhi
(E) Not Attempted

131. Name the Strait that connects Russia and United States of America.

- (A) Bering Strait
(B) Gibraltar Strait
(C) Dover Strait
(D) Messina Strait
(E) Not Attempted

132. Consider the following statements :

Assertion (A) : Inland Water ways are not well developed in India.

Reason (R) : Major parts of India receive rainfall only for four months.

Select correct answer from the code below :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
(C) (A) is true, but (R) is false.
(D) (A) is false, but (R) is true.
(E) Not Attempted

133. Match the List – I with the List – II and select the correct answer using the code given below :

List – I
(Institutions)

List – II
(Location-Headquarter)

- (a) National Rice Research Institute (1) Lucknow
(b) Central Tobacco Research Institute (2) Nagpur
(c) Central Institute for Cotton Research (3) Rajahmundry
(d) Indian Institute of Sugarcane Research (4) Cuttack

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	2	1	4	3
(B)	3	2	1	4
(C)	4	3	2	1
(D)	4	1	2	3
(E)	Not Attempted			

134. During which geological period the glacier influenced a large part of the earth ?

- (A) Tertiary (B) Jurassic
(C) Pleistocene (D) Cretaceous
(E) Not Attempted

135. Which of the following is the characteristic physiographic feature of the Kutch Peninsula ?

- (A) Undulating Projections
(B) Marshy salt flats
(C) Finger like mounds
(D) Coral Islands and Sandstone
(E) Not Attempted

136. Consider the following statements and select the correct answer using the code given below :

- (1) The Gujarat Plain lie to the East of Kathiawar.
(2) The interior highlands of the Gujarat Plains register the source of various streams.

- (A) Only (1) is correct.
(B) Only (2) is correct
(C) (1) and (2) are correct.
(D) Neither (1) nor (2) is correct.
(E) Not Attempted

137. ગંગા નદી તેનું નામ સંગમ બાદ ધારણ કરે છે
- (A) દેવપ્રયાગ પાસે ભગીરથી નદી અને અલકનંદા નદી
- (B) દેવપ્રયાગ પાસે પીંડર નદી અને અલકનંદા નદી
- (C) કરણપ્રયાગ પાસે મંદાકિની નદી અને ભગીરથી નદી
- (D) દેવપ્રયાગ પાસે ભીલંગાના નદી અને ભગીરથી નદી
- (E) Not Attempted

138. યાદી-I ને યાદી-II સાથે જોડો અને નીચે આપેલ કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

યાદી-I (ઘાટી)	યાદી-II (રાજ્ય)
(અ) બનીહાલ ઘાટી	(1) રાજસ્થાન
(બ) કૂંજન ઘાટી	(2) જમ્મુ-કશ્મીર
(ક) ડોંગકાલા ઘાટી	(3) હિમાચલ પ્રદેશ
(ડ) હલ્દી-ઘાટી	(4) સિક્કીમ
(અ) (બ) (ક) (ડ)	
(A) 2 3 1 4	
(B) 4 3 2 1	
(C) 2 3 4 1	
(D) 3 1 2 4	
(E) Not Attempted	

139. પૂર્વીય હિસ્સાને બાદ કરતાં કચ્છનો મોટો ભાગ કયા ભૂકંપ ઝોન (Seismic Zone)માં આવે છે ?
- (A) ઝોન II
- (B) ઝોન III
- (C) ઝોન IV
- (D) ઝોન V
- (E) Not Attempted

140. યાદી-I ને યાદી-II સાથે જોડો અને નીચે આપેલ કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

યાદી-I (જૈવ આવરણનું નામ)	યાદી-II (સ્થળ)
(a) સીમલીપાલ	(1) ચમોલીનો ભાગ, પિથોરાગઢ અને ઉત્તરાખંડમાં અલમોરા
(b) કાંચનજંઘા	(2) ઓરિસ્સામાં મયૂરભંગ જિલ્લાનો ભાગ
(c) નંદાદેવી	(3) સિક્કીમમાં ઉત્તર-પશ્ચિમે
(d) નોકરેક	(4) મેઘાલયમાં ગારો ટેકરીઓનો ભાગ
(1) (2) (3) (4)	
(A) b a d c	
(B) a b d c	
(C) b c a d	
(D) c a b d	
(E) Not Attempted	

141. નીચેના વિધાનો ધ્યાને લો :

વિધાન (Assertion) (A) : તામિલનાડુ પાસે સેલમમાં સ્ટીલ પ્લાન્ટ છે.

કારણ (Reason) (R) : તામિલનાડુ પાસે લોહ-અયસ્કના વિપુલ ભંડાર છે.

- (A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે.
- (B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે પણ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી.
- (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે.
- (D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે.
- (E) Not Attempted

142. નીચેના પૈકી કઈ જોડી સાચી રીતે જોડાયેલી નથી ?

- (A) દક્ષિણ અમેરીકા – પંપાસ (Pampas)
- (B) દક્ષિણ આફ્રીકા – વેલ્ડ (Veld)
- (C) ઓસ્ટ્રેલિયા – પ્રેરરી (Prairie)
- (D) હંગેરી – પુસ્તઝા (Puszta)
- (E) Not Attempted

143. ફાટ-ખીણની રચનામાં નીચેના પૈકી કઈ પ્રક્રિયા મદદ કરે છે ?

- (A) સ્તરભંગ
- (B) ગેડીકરણ
- (C) જ્વાળામુખીય
- (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
- (E) Not Attempted

137. The River Ganga assumes its name after the confluence of
- (A) River Bhagirathi and River Alaknanda at Dev Prayag
- (B) River Pindar and River Alaknanda at Dev Prayag
- (C) River Mandakini and River Bhagirathi at Karan Prayag
- (D) River Bhilangana and River Bhagirathi at Dev Prayag
- (E) Not Attempted

138. Match the List – I with the List – II and select the correct answer using the code given below :

List – I		List – II	
(Mountain Pass)		(State)	
(a) Banihal Pass		(1) Rajasthan	
(b) Kunjun Pass		(2) J & K	
(c) Dongkala Pass		(3) Himachal Pradesh	
(d) Haldighati Pass		(4) Sikkim	
(a)	(b)	(c)	(d)
(A) 2	3	1	4
(B) 4	3	2	1
(C) 2	3	4	1
(D) 3	1	2	4
(E) Not Attempted			

139. Majority of Kutch except eastern part falls under which Seismic Zone ?
- (A) Zone II
- (B) Zone III
- (C) Zone IV
- (D) Zone V
- (E) Not Attempted

140. Match the List – I with the List – II and select the correct answer using the code given below :

List – I (Name of the Biosphere)		List – II (Location)	
(a) Simllipal		(1) Part of Chamoli, Pithoragarh & Almora in Uttarakhand	
(b) Kanchanjunga		(2) Part of Mayurbhanj district in Orissa	
(c) Nanda Devi		(3) North-west in Sikkim	
(d) Nokrek		(4) Part of Garo Hills in Meghalaya	
	(1)	(2)	(3)
(A)	b	a	d
(B)	a	b	d
(C)	b	c	a
(D)	c	a	b
(E)	Not Attempted		

141. Consider the following statements :
Assertion (A) : Tamil Nadu has a steel plant in Salem.

Reason (R) : Tamil Nadu has abundant iron ore deposits.

Select your answer from the code below :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
- (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
- (C) (A) is true, but (R) is false.
- (D) (A) is false, but (R) is true.
- (E) Not Attempted

142. Which of the following pair is NOT correctly matched ?

- (A) South America – Pampas
- (B) South Africa – Veld
- (C) Australia – Prairie
- (D) Hungary – Puszta
- (E) Not Attempted

143. Which of the following process helps in the formation of Rift Valley ?

- (A) Faulting
- (B) Folding
- (C) Volcanic Activity
- (D) None of the above
- (E) Not Attempted

144. છેલ્લી વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે, ગીરમાં સિંહની વસ્તીમાં તેની અગાઉની વસ્તી ગણતરીની સરખામણીમાં કેટલા ટકા વધારો થયો છે ?

- (A) 21%
 (B) 23%
 (C) 25%
 (D) 27%
 (E) Not Attempted

145. નીચેના પૈકી કયું વિધાન ભારતની રાષ્ટ્રીય પર્યાવરણ નીતિ-2006નો ધ્યેય નથી ?

- (A) અતિ મહત્વના પર્યાવરણીય સ્ત્રોતોની જાળવણી
 (B) આંતર-રાજકીય વાજબીપણું
 (C) ગરીબ માટે જીવનનિર્વાહ સુરક્ષા
 (D) પર્યાવરણ શાસન
 (E) Not Attempted

146. ભારતમાં નીચેના પૈકી કયું રાજ્ય સૌથી વિશાળ જંગલ વિસ્તાર ધરાવે છે ?

- (A) અરુણાચલ પ્રદેશ
 (B) ગુજરાત
 (C) મધ્યપ્રદેશ
 (D) આસામ
 (E) Not Attempted

147. નીચે પૈકી કઈ કેરીની જાત નથી ?

- (A) જમાદાર
 (B) દશેરી
 (C) કાલીપત્તી
 (D) નીલમ
 (E) Not Attempted

148. પૃથ્વીની સપાટીથી ચડતા ક્રમે વાતાવરણનાં સ્તરોનો અનુક્રમ શું છે ?

- (A) ક્ષોભ આવરણ, સમતાપ આવરણ, મધ્યાવરણ, આયનાવરણ
 (B) ક્ષોભ આવરણ, એક્ઝોસ્ફિયર, મધ્યાવરણ, સમતાપ આવરણ
 (C) ક્ષોભ આવરણ, સમતાપ આવરણ, મધ્યાવરણ, એક્ઝોસ્ફિયર
 (D) ક્ષોભ આવરણ, સમતાપ આવરણ, આયનાવરણ, મધ્યાવરણ
 (E) Not Attempted

149. નીચેના જોડકાં જોડો :

યાદી - I	યાદી - II
(અ) વાતાવરણ	(1) ખનીજ, દ્રવ્ય, જમીન, ઢોળાવ
(બ) મૃદાવરણ	(2) પાણી પ્રવાહ
(ક) જલાવરણ	(3) સેન્દ્રીય દ્રવ્ય
(ડ) જીવાવરણ	(4) હવા, વૃષ્ટિ વગેરે
(અ) (બ) (ક) (ડ)	

(A)	1	2	3	4
(B)	4	1	2	3
(C)	2	3	1	4
(D)	1	2	4	3

(E) Not Attempted

150. અચનાંતનો દિવસ કાં તો,

- (A) વર્ષનો સૌથી લાંબો દિવસ (ઉનાળુ અચન) અથવા વર્ષનો સૌથી ટૂંકો દિવસ (શિયાળુ અચન)
 (B) વર્ષનો સૌથી ટૂંકો દિવસ (ઉનાળુ અચન) અથવા વર્ષનો સૌથી લાંબો દિવસ (શિયાળુ અચન)
 (C) વર્ષનો સૌથી ટૂંકો દિવસ (ઉનાળુ અચન) અથવા વર્ષનો સામાન્ય દિવસ (શિયાળુ અચન)
 (D) ઉપર પૈકી કોઈ નહીં
 (E) Not Attempted

144. As per the last census, what is the rise of percentage in lion population in Gir as compared to the previous census ?

- (A) 21%
- (B) 23%
- (C) 25%
- (D) 27%
- (E) Not Attempted

145. Which one of the following statement is not the objective of the National Environment Policy-2006 of India ?

- (A) Conservation of critical environmental resources
- (B) Intra Governmental Equity
- (C) Livelihood Security for the Poor
- (D) Environmental Governance
- (E) Not Attempted

146. Which of the following state has the largest area of forest cover in India ?

- (A) Arunachal Pradesh
- (B) Gujarat
- (C) Madhya Pradesh
- (D) Assam
- (E) Not Attempted

147. Which of the following is NOT variety of mango ?

- (A) Jamadar
- (B) Dasehri
- (C) Kalipatti
- (D) Neelam
- (E) Not Attempted

148. What is the sequence of atmospheric layers in ascending order from the surface of the earth ?

- (A) Troposphere, Stratosphere, Mesosphere, Ionosphere
- (B) Troposphere, Exosphere, Mesosphere, Stratosphere
- (C) Troposphere, Stratosphere, Mesosphere, Exosphere
- (D) Troposphere, Stratosphere, Ionosphere, Mesosphere
- (E) Not Attempted

149. Match the following :

List – I	List – II
(a) Atmosphere	(1) Mineral, matter, land, slope
(b) Lithosphere	(2) Water flow
(c) Hydrosphere	(3) Organic matter
(d) Biosphere	(4) Wind, precipitation etc.

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	1	2	3	4
(B)	4	1	2	3
(C)	2	3	1	4
(D)	1	2	4	3
(E)	Not Attempted			

150. The day of the solstice is either the

- (A) Longest day of the year (summer solstice) or the shortest day of the year (winter solstice)
- (B) Shortest day of the year (summer solstice) or the longest day of the year (winter solstice)
- (C) Shortest day of the year (summer solstice) or the Normal day of the year (winter solstice)
- (D) None of the above
- (E) Not Attempted

151. સમુદ્ર પાણીથી રચાતા સરોવરને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?

- (A) તળાવ (B) બંધારા
(C) લગૂન (D) અખાત
(E) Not Attempted

152. મહાસાગરના પાણીની લવણતા (Salinity) વિષુવવૃત્ત નજીક ઓછી હોય છે કારણ કે

- (1) ભારે વરસાદ
(2) બાષ્પીભવનનો ઊંચો દર
(3) નદીઓ દ્વારા મહાસાગરમાં લવાતો પાણીનો વિપુલ જથ્થો
(A) (1) અને (3) (B) (2) અને (3)
(C) (1) અને (2) (D) તમામ સાચાં છે.
(E) Not Attempted

153. જોડકાં જોડો.

યાદી - I		યાદી - II	
(અ) 23½° ઉત્તર		(1) આર્કટિક વૃત્ત	
(બ) 23½° દક્ષિણ		(2) એન્ટાર્કટિક વૃત્ત	
(ક) 66½° ઉત્તર		(3) કર્કવૃત્ત	
(ડ) 66½° દક્ષિણ		(4) મકરવૃત્ત	
(અ)	(બ)	(ક)	(ડ)
(A) 2	3	1	4
(B) 1	2	3	4
(C) 3	4	1	2
(D) 4	1	3	2
(E) Not Attempted			

154. એક પછી એક દેશને ફરજિયાતપણે હરિતગૃહ વાયુ સ્ત્રાવ (Green House Gas Emission) માં ઘટાડો કરવા માટે કયો ખરડો (Protocol) રાષ્ટ્રો વચ્ચેનો પ્રથમ કરાર હતો ?

- (A) મોન્ટ્રીયલ પ્રોટોકોલ
(B) યુએનએફસીસીસી પ્રોટોકોલ
(C) આબોહવા બદલાવ પ્રોટોકોલ (Climate Change Protocol)
(D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
(E) Not Attempted

155. સસ્ટેઈનેબલ ડેવલપમેન્ટ ગોલ્સ (SDGs) (Sustainable Development Goals) બાબતના નીચેના વિધાનો ધ્યાને લો અને સાચો જવાબ પસંદ કરો :

- (1) SDGs 2030ના સસ્ટેઈનેબલ ડેવલપમેન્ટના એજન્ડા સંદર્ભે છે.
(2) ઝીરો હંગર (Zero Hunger)
(3) લક્ષ્યાંકો માટે ભાગીદારી
(A) (1) અને (2) સાચાં છે.
(B) (2) અને (3) સાચાં છે.
(C) (1), (2) અને (3) સાચાં છે.
(D) ઉપર પૈકી એકપણ નહીં.
(E) Not Attempted

156. નેશનલ ટાઈગર કન્ઝર્વેશન ઓથોરીટી (NTCA) અનુસાર ભારતમાં ટાઈગર રીઝર્વનાં સ્થળ માટે નીચેના પૈકી કયો સાચો જવાબ છે ?

- (A) મેલઘાટ ટાઈગર રીઝર્વ
(B) બંદીપુર ટાઈગર રીઝર્વ
(C) રણથંભોર ટાઈગર રીઝર્વ
(D) ઉપરના તમામ
(E) Not Attempted

157. ભારત અને મ્યાનમાર વચ્ચે નીચેના પૈકી શેના વડે જળવિભાજક રચાય છે ?

- (A) નાગર ટેકરીઓ
(B) જૈનતીયા ટેકરીઓ
(C) ખાસી ટેકરીઓ
(D) ગારો ટેકરીઓ
(E) Not Attempted

158. ગુજરાતમાં કૃષિ ક્ષેત્રના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયું વિધાન ખોટું છે ?

- (A) જુદાં-જુદાં પાકો અને ખેતી પદ્ધતિ
(B) આબોહવાકીય વૈવિધ્ય (કૃષિ માટે 5 આબોહવાકીય ક્ષેત્રો)
(C) 4 રાજ્ય કૃષિ વિશ્વવિદ્યાલયોનું અસ્તિત્વ
(D) ગ્રીન હાઉસ અને શેડ-નેટ હાઉસ
(E) Not Attempted

159. ડબલ્યુ ડબલ્યુ એફ (WWF) અનુસાર ગુજરાતમાં પાંચ પ્રાદેશિક પારિસ્થિતિક વિસ્તારો (terrestrial eco-regions) સમાવિષ્ટ છે. નીચેના પૈકી કયો જવાબ સાચો છે ?

- (A) સિંધુ નદી મુખત્રિકોણ - અરબી સાગર મેન્ચ્યુવ
(B) કાઠીયાવાડ - ગીરના સૂકા પાનખર જંગલો
(C) ઉત્તર-પશ્ચિમ ઘાટનાં ભેજવાળા પાનખર જંગલો
(D) તમામ સાચાં છે.
(E) Not Attempted

- 151.** By which name is the lake formed by sea-water known ?
- (A) Lake (B) Bandhara
(C) Lagoon (D) Gulf
(E) Not Attempted

- 152.** Salinity of the ocean water near the equator is low because :
- (1) Heavy rainfall
(2) High rate of evaporation
(3) Huge quantity of water brought to ocean by rivers
- (A) (1) and (3) (B) (2) and (3)
(C) (1) and (2) (D) All are correct.
(E) Not Attempted

- 153.** Match the following :

List – I		List – II	
(a) $23\frac{1}{2}^{\circ}$ N	(1) Arctic Circle		
(b) $23\frac{1}{2}^{\circ}$ S	(2) Antarctic Circle		
(c) $66\frac{1}{2}^{\circ}$ N	(3) Tropic of Cancer		
(d) $66\frac{1}{2}^{\circ}$ S	(4) Tropic of Capricorn		
(a)	(b)	(c)	(d)
(A) 2	3	1	4
(B) 1	2	3	4
(C) 3	4	1	2
(D) 4	1	3	2
(E) Not Attempted			

- 154.** Which protocol was the first agreement between nations to mandate country-by-country reduction in Green House Gas Emission ?
- (A) Montreal Protocol
(B) UNFCCC Protocol
(C) Climate Change Protocol
(D) None of the above
(E) Not Attempted

- 155.** Consider the following statements regarding Sustainable Development Goals (SDGs) and select the correct answer :
- (1) SDGs refer to the 2030 agenda for sustainable development
(2) Zero Hunger
(3) Partnership for the Goals
(A) (1) and (2) are correct.
(B) (2) and (3) are correct.
(C) (1), (2) and (3) are correct.
(D) None of the above
(E) Not Attempted

- 156.** According to National Tiger Conservation Authority (NTCA) which of the following is correct answer for location of Tiger Reserve in India ?
- (A) Melghat Tiger Reserve
(B) Bandipur Tiger Reserve
(C) Ranthambore Tiger Reserve
(D) All of the above
(E) Not Attempted

- 157.** The watershed between India and Myanmar is formed by
- (A) Nagar Hills (B) The Jaintia Hills
(C) Khasi Hills (D) The Garo Hills
(E) Not Attempted

- 158.** Which one is the false statement regarding agricultural sector in Gujarat ?
- (A) Diversified crops and cropping patterns
(B) Climatic diversity (5 climatic zones for agriculture)
(C) Existence of 4 State Agriculture Universities
(D) Green houses and shed-net houses
(E) Not Attempted

- 159.** According to WWF, Gujarat covers portions of five terrestrial eco-regions. State which of the following is the correct answer.
- (A) The Indus River Delta-Arabian Sea Mangroves
(B) Kathiawar-Gir dry deciduous forests cover
(C) The North-Western Ghats moist deciduous forests cover
(D) All are true.
(E) Not Attempted

160. “પ્લાયા” (Playa)નું વૈકલ્પિક નામ

- (A) કરાડ
- (B) સૂકું તળાવ (Dry lake)
- (C) મુખ-ત્રિકોણ
- (D) પર્વતો
- (E) Not Attempted

161. ‘નમામી ગંગે’ કાર્યક્રમમાં નીચેનામાંથી કઈ પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ થાય છે ?

- (A) ઘાટ અને સ્મશાનોનું આધુનિકીકરણ અને પુનર્વિકાસ
- (B) ગટર વ્યવસ્થા અને શુદ્ધિકરણના માળખાંનો વિકાસ, ગટરની પ્રાયોગિક પરિયોજના, ગટરને તેના માર્ગમાં વચ્ચેથી અટકાવવાની યોજના અને કચરો છૂટો પાડવો.
- (C) વનીકરણ, વૃક્ષ વાવેતર, જૈવવિવિધતાનું રક્ષણ
- (D) ઉપરના તમામ
- (E) Not Attempted

162. ભારતના ‘માનવ અવકાશ કાર્યક્રમ’ (Indian Human Space Programme (HSP)) માટે કયા પ્રક્ષેપણ યાનની પસંદગી થઈ છે ?

- (A) GSLV-Mk III
- (B) PSLV-XL
- (C) LVM-3
- (D) સંપૂર્ણપણે નવા પ્રક્ષેપણ યાનનું નામ જાહેર કરવામાં આવશે.
- (E) Not Attempted

163. દૂરવર્તી શિક્ષણ અને દૂરવર્તી ઉપચાર ઉપરાંત ઈસરો (ISRO) દ્વારા બીજા કયા સામાજિક કાર્યક્રમો હાથ ધરવામાં આવ્યા છે ?

- (A) ગ્રામ પુસ્તકાલય માળખું
- (B) ગ્રામ સંસાધન કેન્દ્ર
- (C) જળ સંસાધન માહિતી
- (D) પથદર્શક (Navigation) સેવાઓ
- (E) Not Attempted

164. ઈસરો (ISRO) એ 28 ઓગસ્ટ, 2016ના રોજ સ્ક્રમજેટ (Scramjet) એન્જિનનું પરીક્ષણ કર્યું. અદ્યતન તકનીકી યાન (Advanced Technology Vehicle)નું આ બીજું પરીક્ષણ છે. તેમાં શું વિશિષ્ટતા છે ?

- (A) તે ઈંધણને ઝડપથી બાળે છે.
- (B) આ તકનીકમાં વાતાવરણમાંનો ઓક્સિજન ઓક્સિડાઈઝર (Oxidiser) તરીકે વપરાય છે.
- (C) તેમાં હાઈબ્રીડ એન્જિન વપરાય છે.
- (D) તેમાં એન્જિન ઉપર એક કરતાં વધારે આવરણો (strap) રહેલા છે.
- (E) Not Attempted

165. કયો ભારતનો અદ્યતન હવામાન ઉપગ્રહ છે ?

- (A) INSAT-2
- (B) IRNSS-H
- (C) INSAT-3DR
- (D) GSAT-6
- (E) Not Attempted

166. બેંક રજાઓ સહિત સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન નીચેના પૈકી કયુ આંતરબેંક ફંડ હસ્તાંતર તત્કાલ, 24 x 7, સેવા આપે છે ?

- (A) NEFT
- (B) RTGS
- (C) IMPS
- (D) ઉપરના તમામ
- (E) Not Attempted

167. ભારતમાં સર્વપ્રથમ વિન્ડ ફાર્મ (Wind Farm) ક્યાં શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું ?

- (A) તૂતીકોરિન, તામિલનાડુ
- (B) લાંબા, ગુજરાત
- (C) નાગપુર, મહારાષ્ટ્ર
- (D) પણજી, ગોવા
- (E) Not Attempted

168. નીચેના પૈકી કયુ વર્ષ ભારતના વસ્તીશાસ્ત્રીય ઈતિહાસમાં “અ ગ્રેટ ડિવાઈડ” (A great divide) તરીકે ઓળખાય છે ?

- (A) 1905
- (B) 1911
- (C) 1921
- (D) 1947
- (E) Not Attempted

169. ભારત સરકારના નીચેના પૈકી કયા ખાતાએ “રૂરલ આઈ.સી.ટી. પ્રોજેક્ટ” મૂક્યો છે ?

- (A) પોસ્ટ ખાતા
- (B) રેલવે ખાતા
- (C) આરોગ્ય ખાતા
- (D) ગ્રામીણ વિકાસ ખાતા
- (E) Not Attempted

- 160.** Alternative name of Playa is
 (A) Escarpment (B) Dry Lake
 (C) Delta (D) Mountain
 (E) Not Attempted
- 161.** 'Namami Gange' programme involves which of the following activities ?
 (A) Modernization and redevelopment of Ghats and crematoriums
 (B) Development of sewage infrastructure and treatment, pilot drain project, interceptor drain project, trash skimmers
 (C) Afforestation, tree plantation, conservation of biodiversity
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
- 162.** Which launch vehicle has been identified for Indian Human Space Programme (HSP) of India ?
 (A) GSLV-Mk III
 (B) PSLV-XL
 (C) LVM-3
 (D) Completely new launch vehicle to be named
 (E) Not Attempted
- 163.** Beside Tele-education and Tele-medicine, what other societal programme ISRO has been taken up ?
 (A) Village Library Network
 (B) Village Resource Centres
 (C) Water Resources Information
 (D) Navigation Services
 (E) Not Attempted
- 164.** On 28th August, 2016, ISRO conducted the scramjet engine test. This is the second test of Advanced Technology Vehicle (ATV). What is unique about this ?
 (A) It burns the fuel at faster rate.
 (B) In this technology atmospheric oxygen is used as an oxidiser.
 (C) This uses a hybrid engine.
 (D) It carries multiple strap on engines.
 (E) Not Attempted
- 165.** Which one is India's latest weather satellite ?
 (A) INSAT-2 (B) IRNSS-H
 (C) INSAT-3DR (D) GSAT-6
 (E) Not Attempted
- 166.** Which of the following offer an instant 24 × 7, interbank electronic fund transfer service throughout the year including bank holidays ?
 (A) NEFT (B) RTGS
 (C) IMPS (D) All of above
 (E) Not Attempted
- 167.** Where was the first wind farm started in India ?
 (A) Tutikorin, Tamil Nadu
 (B) Lambha, Gujarat
 (C) Nagpur, Maharashtra
 (D) Panji, Goa
 (E) Not Attempted
- 168.** The year _____ is called "A great divide" in the demographic history of India.
 (A) 1905 (B) 1911
 (C) 1921 (D) 1947
 (E) Not Attempted
- 169.** Which of the following department of Government of India has launched "Rural ICT Project" ?
 (A) Department of Post
 (B) Department of Railways
 (C) Department of Health
 (D) Department of Rural Development
 (E) Not Attempted

170. બાહ્યવકાશમાં (Outerspace) જીવનના અભ્યાસને શું કહે છે ?
 (A) એન્ડોબાયોલોજી (B) એક્સોબાયોલોજી
 (C) લાઈફોલોજી (D) સ્પેસોલોજી
 (E) Not Attempted
171. ઝીકા વાયરસ (Zika Virus) મચ્છરની કઈ પ્રજાતિ દ્વારા ફેલાય છે ?
 (A) એડીસ એજીપ્ટી પ્રજાતિ (Aedes aegypti Species)
 (B) ક્યુલેક્સ પ્રજાતિ (Culex Species)
 (C) સોરોફોરા પ્રજાતિ (Psorophora Species)
 (D) એનોફિલીસ પ્રજાતિ (Anopheles Species)
 (E) Not Attempted
172. 2014માં આયુષ મંત્રાલય (Ministry of AYUSH)ની રચના _____ ના ક્ષેત્રમાં શિક્ષણ અને સંશોધન માટે થઈ હતી.
 (A) આયુર્વેદ અને યોગ માત્ર
 (B) યુનાની (Unani) અને કુદરતી ઉપચાર માત્ર
 (C) સિદ્ધ (Siddha) અને હોમીયોપેથી માત્ર
 (D) ઉપરના બધા જ
 (E) Not Attempted
173. મિસાઈલ ટેકનોલોજી નિયંત્રણ મંડળ (Missile Technology Control Regime)માં 35માં સભ્ય તરીકે કયા દેશનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) ચીન (B) પાકિસ્તાન
 (C) જાપાન (D) ભારત
 (E) Not Attempted
174. 2015-2019 દરમિયાન ભારતને 5000 મેટ્રિક ટન પરમાણુ ઈંધણ (Nuclear Fuel) પૂરું પાડવા માટે મધ્ય એશિયાનો કયો દેશ સહમત થયો છે ?
 (A) તાઝીકિસ્તાન (Tajikistan)
 (B) ઉઝબેકિસ્તાન (Uzbekistan)
 (C) કઝાકિસ્તાન (Kazakhstan)
 (D) યુક્રેન (Ukraine)
 (E) Not Attempted
175. જી.સી.એન.ઈ.પી. (GCNEP) એટલે
 (A) ગ્લોબલ સેન્ટર ફોર ન્યુક્લિઅર એનર્જી પાર્ટનરશીપ
 (B) ગ્લોબલ સેન્ટર ફોર ન્યુક્લિઅર એનર્જી પ્રોગ્રામ
 (C) જીઓથર્મલ સેન્ટર એન્ડ ન્યુક્લિઅર એનર્જી પ્રોજેક્ટ
 (D) જીઓલોજીકલ સેન્ટર એન્ડ નોન-કન્વેન્શનલ એનર્જી પ્રોજેક્ટ
 (E) Not Attempted

176. નીચેનામાંથી કઈ સહમતિ (કન્વેન્શન) ઉપર ભારતે સહી કરી છે ?
 (A) ઈન્ટરનેશનલ કન્વેન્શન ફોર સપ્રેશન ઓફ એક્ટ્સ ઓફ ન્યુક્લિઅર ટેરરીઝમ (ICSANT)
 (B) કન્વેન્શન ઓન ધ ફિઝીકલ પ્રોટેક્શન ઓફ ન્યુક્લિઅર મટીરીઅલ (CPPNM)
 (C) કન્વેન્શન ઓન સપ્લીમેન્ટરી કમ્પનસેશન ફોર ન્યુક્લિઅર ડેમેજ (CSC)
 (D) ઉપરના બધા જ
 (E) Not Attempted
177. પરમાણુ સુરક્ષા સંમેલન (Nuclear Security Summit)માં ભારતના પ્રધાન બાબતે નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?
 (A) એચ.ઈ.યુ. (HEU) વાપરતું ભારતનું એક માત્ર સંશોધન રીએક્ટર બંધ કરાયું છે.
 (B) ભારતે આઈ.એ.ઈ.એ. (IAEA's) ના પરમાણુ સુરક્ષા ભંડોળમાં 2013માં \$1 મિલીયન અને તેટલી જ રકમનો 2016માં ફાળો આપ્યો.
 (C) ભારતે એક સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ (Center of Excellence) સ્થાપ્યું. (GCNEP)
 (D) ઉપરના બધા જ
 (E) Not Attempted
178. જૂનો (Juno) અવકાશયાનને નાસા (NASA)એ સફળતાપૂર્વક કયા ગ્રહ ઉપર મોકલ્યું છે ?
 (A) મંગળ (Mars) (B) પ્લુટો (Pluto)
 (C) ગુરૂ (Jupiter) (D) પેન્ડોરા (Pandora)
 (E) Not Attempted
179. માર્ચ 2016માં, ભારત અને બીજા પરમાણુ શસ્ત્રો ધરાવતા દેશોને પરમાણુ શસ્ત્રોના જથ્થાનો નાશ કરવાનો આદેશ અપાવવાના હેતુથી કયા દેશે આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાયાલય (International Court of Justice) માં કેસ કર્યો ?
 (A) માર્શલ આઈલેન્ડ્સ (Marshall Islands)
 (B) પપુઆ ન્યુ ગીની (Papua New Guinea)
 (C) પાકિસ્તાન (Pakistan)
 (D) શ્રીલંકા (Sri Lanka)
 (E) Not Attempted

170. Study of life in outerspace is known as :
(A) Endobiology (B) Exobiology
(C) Lifology (D) Spasology
(E) Not Attempted

171. Zika virus is transmitted by which mosquito species ?
(A) Aedes aegypti species
(B) Culex species
(C) Psorophora species
(D) Anopheles species
(E) Not Attempted

172. The Ministry of AYUSH was formed in 2014 for development of education and research in the field of
(A) Ayurveda and Yoga only
(B) Unani and Naturopathy only
(C) Siddha and Homeopathy only
(D) All of the above
(E) Not Attempted

173. Which country has been admitted as the 35th member of the Missile Technology Control Regime (MTCR) ?
(A) China (B) Pakistan
(C) Japan (D) India
(E) Not Attempted

174. Which Central Asian country has agreed to supply India with 5000 metric tons of nuclear fuel during 2015-2019 ?
(A) Tajikistan (B) Uzbekistan
(C) Kazakhstan (D) Ukraine
(E) Not Attempted

175. GCNEP stands for
(A) Global Centre for Nuclear Energy Partnership
(B) Global Centre for Nuclear Energy Programme
(C) Geothermal Centre and Nuclear Energy Project
(D) Geological Centre and Non-Conventional Energy Project
(E) Not Attempted

176. India is a signatory of which of the following convention ?

- (A) International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism (ICSANT)
- (B) Convention on the Physical Protection of Nuclear Material (CPPNM)
- (C) Convention on Supplementary Compensation for Nuclear Damage (CSC)
- (D) All of the above
- (E) Not Attempted

177. Which is correct regarding India's contribution towards the Nuclear Security Summit ?

- (A) The only research reactor in India using HEU has been shut down
- (B) India has contributed \$1 million to IAEA's Nuclear Security Fund in 2013 and similar amount in 2016
- (C) India has established a Centre of Excellence (GCNEP)
- (D) All of the above
- (E) Not Attempted

178. NASA has successfully sent Juno Spacecraft to which planet ?

- (A) Mars (B) Pluto
- (C) Jupiter (D) Pandora
- (E) Not Attempted

179. In March 2016, which country lodged a case in the International Court of Justice (ICJ) against India and other nuclear weapon countries for a ruling to order them to start work on dismantling their nuclear arsenal ?

- (A) Marshall Islands
- (B) Papua New Guinea
- (C) Pakistan
- (D) Sri Lanka
- (E) Not Attempted

180. 22 જૂન 2016ના રોજ ઈસરો (ISRO) દ્વારા શ્રીહરીકોટાથી છોડવામાં આવેલ ઉપગ્રહ (satellite) બાબતે શું સાચું નથી ?
 (A) એક જ મિશનમાં 20 ઉપગ્રહ છોડવામાં આવ્યા.
 (B) તેમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે બે ઉપગ્રહ અને ચાર દેશોના સત્તર ઉપગ્રહોનો સમાવેશ થયો હતો.
 (C) ઉપગ્રહોને ઊંચે ચડાવવા જી.એસ.એલ.વી. (GSLV) રોકેટનો ઉપયોગ થયો હતો.
 (D) ઉપરના તમામ
 (E) Not Attempted
181. યુ.એસ.ની ધરતી પરથી આંતરરાષ્ટ્રીય અવકાશ મથક (International Space Station)ની વ્યાવસાયિક ઉડાન (Commercial Flight) માટે નાસા (NASA)એ પસંદ કરેલા ચાર પૈકી ભારતીય મૂળની અમેરીકી અવકાશયાત્રી કોણ છે ?
 (A) કલ્પના ચાવલા
 (B) સુનિતા વિલિયમ્સ
 (C) દેવિકા છીપા
 (D) ઉપરનું એકપણ નહીં
 (E) Not Attempted
182. ઈન્ડિયન રીજીયોનલ નેવીગેશન સેટલાઈટ સીસ્ટમ (NAVIC)નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે ?
 (A) નેશનલ એર વ્હીકલ ઈન્ડિયન કોન્સ્ટીલેશન
 (B) નેશનલ વ્હીકલ ઈન્ડિયન કોન્સ્ટીલેશન
 (C) નેવીગેશન ઈન્ડિયન કોન્સ્ટીલેશન
 (D) નેવીગેશન વ્હીકલ ઈન્ડિયન કોન્સ્ટીલેશન
 (E) Not Attempted
183. પોતાની ઊર્જા જરૂરિયાતોને ઓછી કરવા ગુજરાતની કઈ સહકારી સંસ્થાએ જૈવિક-સી.એન.જી. (Bio-CNG) ઉત્પન્ન કરતો પ્લાન્ટ શરૂ કર્યો ?
 (A) અમૂલ
 (B) એટોમ્સ પાવર્સ પ્રા.લિ.
 (C) ગુજરાત ફર્ટીલાઈઝર્સ
 (D) ઉપરનું એકપણ નહીં
 (E) Not Attempted
184. લીગો-ઈન્ડિયા પરિયોજના (LIGO-India Project) દ્વારા શાનો અભ્યાસ કરવામાં આવે છે ?
 (A) પૃથ્વી ઉપરના જળસ્ત્રોત
 (B) ગુરૂત્વાકર્ષી (Gravitational) તરંગો
 (C) ખનીજ સ્ત્રોતોનો પૃથ્વી પરનો વિસ્તાર
 (D) જળવાયુ પરિવર્તનની તરેહ
 (E) Not Attempted

185. કઈ ભારતીય પ્રયોગશાળાએ ઝીકા વાયરસ રશી (Zika Virus Vaccine) વિકસાવી હોવાનો દાવો કરી પેટન્ટ (માલિકી હક) માટે અરજી કરી છે ?
 (A) ડૉ. રેડ્ડીઝ (Dr. Reddy's)
 (B) રેનબેક્સી (Ranbaxy)
 (C) ભારત બાયોટેક (Bharat Biotech)
 (D) ઉપરનું એકપણ નહીં
 (E) Not Attempted
186. ઓટોમોબાઈલ (Automobile) વિશ્વમાં “નેબ્યુલા યોજના” (Project Nebula) એ શું છે ?
 (A) એ એસ્ટન માર્ટીન (Aston Martin) અને રેડ બુલ (Red Bull) દ્વારા સુપર કારની ડિઝાઈન વિશે છે.
 (B) એ ગુગલની ચાલક રહિત કાર વિશે છે.
 (C) એ એપ્પલની ચાલક રહિત કાર વિશે છે.
 (D) ઉપરનું એકપણ નહીં
 (E) Not Attempted
187. ત્રીસ અંતર્ગોળ (Parabolic) ડિશ સાથેનું ધ જાયન્ટ મીટરવેવ રેડિયો-ટેલીસ્કોપ (The Giant Meterwave Radio-Telescope) ભારતના કયા સ્થળે મુકવામાં આવ્યું છે ?
 (A) બેંગ્લોર
 (B) મૈસૂર
 (C) કોડાઈકેનાલ, તામિલનાડુ
 (D) નારાયણગાંવ, પૂના
 (E) Not Attempted
188. જળ સંસાધન, નદી વિકાસ અને ગંગા સંરક્ષણ મંત્રાલયે _____ દેશ સાથે ‘નમામી ગંગે’ કાર્યક્રમ અંતર્ગત અમલીકરણ કરાર કર્યો છે.
 (A) ફ્રાંસ (B) યુ.એસ.એ.
 (C) યુ.કે. (D) જર્મની
 (E) Not Attempted
189. ડી.આર.ડી.ઓ. (DRDO) દ્વારા લદાખમાં વિશ્વનું સૌથી ઊંચું ટેરેસ્ટ્રીયલ કેન્દ્ર (Terrestrial Center) ઊભું કરવા પાછળનો આશય શું છે ?
 (A) હિમ નદી (Glaciers)ઓનો અભ્યાસ કરવો.
 (B) દુર્લભ અને વિલુપ્તીના આરે (endangered) પહોંચેલી ઔષધીય વનસ્પતિનું સંરક્ષણ કરવું.
 (C) માનવ ઉપર ઊંચાઈની અસર તપાસવી.
 (D) માનવો ઉપર પ્રાણવાયુ (Oxygen) ની કમીની અસર તપાસવી.
 (E) Not Attempted

- 180.** Which is NOT correct regarding the satellite launched by ISRO on 22nd June, 2016 from Sriharikota ?
- (A) Launched 20 satellites in a single mission
 (B) It included two student satellites and 17 satellites of four foreign countries
 (C) The GSLV rocket was used to lift the satellites
 (D) All of the above
 (E) Not Attempted
- 181.** Which Indian-American is among the four astronauts who have been selected by NASA for commercial flights to the International Space Station from US soil ?
- (A) Kalpana Chawla (B) Sunita Williams
 (C) Devika Chhipa (D) None of the above
 (E) Not Attempted
- 182.** What is the full form of NAVIC the Indian Regional Navigation Satellite System ?
- (A) National Air Vehicle Indian Constellation
 (B) National Vehicle Indian Constellation
 (C) Navigation Indian Constellation
 (D) Navigation Vehicle Indian Constellation
 (E) Not Attempted
- 183.** Which co-operative organisation in Gujarat has started a bio-CNG generation plant to help reduce its energy needs ?
- (A) Amul
 (B) Atmos Power Pvt. Ltd.
 (C) Gujarat Fertilizers
 (D) None of the above
 (E) Not Attempted
- 184.** What is meant to be studied through LIGO-India Project ?
- (A) Sources of Water on Earth
 (B) Gravitational waves
 (C) Spread of mineral resources on Earth
 (D) Climate change patterns
 (E) Not Attempted
- 185.** Which Indian lab claims to have developed the Zika virus vaccine and applied for a patent ?
- (A) Dr. Reddy's (B) Ranbaxy
 (C) Bharat Biotech (D) None of the above
 (E) Not Attempted
- 186.** What is 'Project Nebula' in the world of automobiles ?
- (A) It is about design of a super car by Aston Martin and Red Bull
 (B) It is about design of a driverless car by Google
 (C) It is about design of a driverless car by Apple
 (D) None of the above
 (E) Not Attempted
- 187.** The Giant Metrewave Radio-Telescope (GMRT) with thirty gigantic parabolic dishes has been set up in which place in India ?
- (A) Bangalore
 (B) Mysore
 (C) Kodaikanal, Tamil Nadu
 (D) Narayangaon, Pune
 (E) Not Attempted
- 188.** The Ministry of Water Resources, River Development and Ganga Rejuvenation has signed an Implementation Agreement under "Namami Gange" programme with which country ?
- (A) France (B) USA
 (C) UK (D) Germany
 (E) Not Attempted
- 189.** What is the purpose of setting up of world's highest terrestrial centre in Ladakh by DRDO ?
- (A) To study the glaciers
 (B) To preserve the rare and endangered medicinal plants
 (C) To study the effect of high altitude on humans
 (D) To study the effect of lack of oxygen on humans
 (E) Not Attempted

190. ભારત દ્વારા નીચેના પૈકી કઈ ત્રીજી પેઢીની “ફાયર-એન્ડ-ફરગેટ” (Fire-and-forget) ટેન્ક વિરોધી મિસાઈલ વિકસાવવામાં આવી છે ?
 (A) નાગ
 (B) અર્જુન
 (C) બારાક-8
 (D) ત્રિશૂલ
 (E) Not Attempted
191. રાષ્ટ્રીય ઉજાલા ડેશબોર્ડ (National Ujala Dashboard) નીચેનામાંથી શાની સાથે સંકળાયેલું છે ?
 (A) LED બલ્બનું વિતરણ
 (B) માંગના કુલ પ્રમાણમાં ઘટાડો કરવા.
 (C) ગ્રાહકોના બિલ ઓછા કરવા.
 (D) ઉપરના બધા જ
 (E) Not Attempted
192. અનુપમ શ્રેણીનું સૌથી મોટું અને ઝડપી સુપરકમ્પ્યુટર : અનુપમ-અમેય (Anupam-Ameya) _____ દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યું છે.
 (A) BARC (B) CSIR
 (C) TIFR (D) DST
 (E) Not Attempted
193. વિશ્વનો સૌથી મોટો સિંગલ રૂફ ટોપ સોલાર પાવર પ્લાન્ટ (Single Roof Top Solar Power Plant) ક્યાં આવેલો છે ?
 (A) ન્યૂયોર્ક, યુ.એસ.એ.
 (B) પેરીસ, ફ્રાંસ
 (C) ડેરા બાબા, પંજાબ, ભારત
 (D) મનાલી, હિમાચલ પ્રદેશ, ભારત
 (E) Not Attempted
194. નીતિ આયોગ (NITI Aayog)ની વિશેષજ્ઞ સમિતિના રીપોર્ટ મુજબ કયા વર્ષ સુધીમાં 175 GW પુનઃપ્રાપ્ય ઊર્જા મેળવવાનો ભારતનો લક્ષ્યાંક છે ?
 (A) 2020 (B) 2022
 (C) 2025 (D) 2030
 (E) Not Attempted
195. ભારતની સૌપ્રથમ ભૂકંપ ચેતવણી પ્રણાલી (Earthquake early warning system) દેશના કયા રાજ્યમાં પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવી છે ?
 (A) ઉત્તરપ્રદેશ (B) ગુજરાત
 (C) ઉત્તરાખંડ (D) મહારાષ્ટ્ર
 (E) Not Attempted

196. ફેસબુક દ્વારા અંતરિયાળ પ્રદેશોમાં ઈન્ટરનેટ સેવા પૂરી પાડવા સૌર ઊર્જા સંચાલિત ડ્રોનની પ્રાયોગિક ઉડાન કરવામાં આવી છે. તેને શું કહેવાય છે ?
 (A) તુસ્કર (Tuskar)
 (B) સેકિવઅર (Sequir)
 (C) એકિલ (Aquila)
 (D) પ્રુવર (Prover)
 (E) Not Attempted
197. ઈસરો (ISRO) દ્વારા છોડવામાં આવેલા 20 ઉપગ્રહ પૈકી બે યુનિવર્સિટી/શૈક્ષણિક સંસ્થાના હતા. તેમના નામ ઓળખો.
 (A) SATHYABAMASAT અને SWAYAM
 (B) ARTHBAMASAT અને SAMYAK
 (C) SWATHABAMASAT અને PREYAK
 (D) ઉપરનું એકપણ નહીં
 (E) Not Attempted
198. નીચેના પૈકી કયા શહેરે ન્યુક્લીયર સીક્યુરીટી સમીટીની યજમાની બે વખત કરી છે ?
 (A) સીયોલ (B) ધ હેગ
 (C) જનીવા (D) વોશિંગ્ટન ડી.સી.
 (E) Not Attempted
199. તેજસ ટ્રેન બાબતે નીચેના પૈકી કયું સાચું છે ?
 (A) તે 130 કિમી/કલાક અને તેથી વધારે ઝડપે ચાલશે.
 (B) તેને કપૂરથલા ખાતેની રેલ કોચ ફેક્ટરીમાં બનાવવામાં આવેલી છે.
 (C) તે હાઈ-ટેક મનોરંજન એકમો, વાઈ-ફાઈ સુવિધા અને સંકલિત બ્રેઈલ બતાવશે.
 (D) ઉપરના તમામ
 (E) Not Attempted
200. ભારતમાં નિર્મિત પ્રથમ પ્રાયોગિક રીમોટ સેન્સિંગ ઉપગ્રહ કયો છે ?
 (A) આર્યભટ્ટ-I (B) ભાસ્કર-I
 (C) આર્યભટ્ટ (D) ભાસ્કર
 (E) Not Attempted

190. Which of the following is the third generation 'Fire-and-forget' anti-tank missile developed by India ?
(A) Nag
(B) Arjun
(C) Barak-8
(D) Trishul
(E) Not Attempted
191. National Ujala Dashboard is concerned with which of the following ?
(A) Distribution of LED bulbs
(B) Reduction in peak demand
(C) Cost reduction of bills of consumers
(D) All of the above
(E) Not Attempted
192. The ANUPAM-AMEYA Supercomputer, the largest and fastest in the ANUPAM series, has been developed by
(A) BARC (B) CSIR
(C) TIFR (D) DST
(E) Not Attempted
193. Where the world's largest Single Roof Top Solar Power Plant is located ?
(A) New York, USA
(B) Paris, France
(C) Dera Baba, Punjab, India
(D) Manali, Himachal Pradesh, India
(E) Not Attempted
194. As per the NITI Aayog Report of the Expert Group, India has the goal of attaining 175 GW renewable energy by which year ?
(A) 2020 (B) 2022
(C) 2025 (D) 2030
(E) Not Attempted
195. Which state in India has got India's first earthquake early warning system installed ?
(A) Uttar Pradesh (B) Gujarat
(C) Uttarakhand (D) Maharashtra
(E) Not Attempted
196. Facebook has test flown a solar powered drone for providing internet to remote areas. What is it called ?
(A) Tuskar (B) Sequir
(C) Aquila (D) Prover
(E) Not Attempted
197. Out of the 20 satellites launched by ISRO in one go, two of them were University/Academic institute satellites. Identify their names.
(A) SATHYABAMASAT and SWAYAM
(B) ARTHBAMASAT and SAMYAK
(C) SWATHABAMASAT and PREYAK
(D) None of the above
(E) Not Attempted
198. Which of the following city has hosted Nuclear Security Summit twice ?
(A) Seoul (B) The Hague
(C) Geneva (D) Washington D.C.
(E) Not Attempted
199. Which of the following is correct regarding Tejas train ?
(A) It will operate at the speeds of 130 kmph and above.
(B) It is built at the Rail Coach Factory in Kapurthala.
(C) It will provide hi-tech entertainment units, Wi-Fi facility and integrated Brail display.
(D) All of the above
(E) Not Attempted
200. Which is the First Experimental Remote Sensing Satellite built in India ?
(A) Aryabhata-I (B) Bhaskara-I
(C) Aryabhata (D) Bhaskara
(E) Not Attempted

રફ કામ માટે જગ્યા / Space For Rough Work

